

5.25 Čemšeniška planina

Mitja KALIGARIČ

5.25.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za večje območje suhih travnikov na južni legi v montanskem pasu Zasavskega hribovja. Tradicionalno so jih uporabljali za pašo, ki pa je dandanes večinoma žal opuščena. Večja sklenjena površina teh pašnikov je od daleč še vedno prepoznavna kot travišče, na samem mestu pa so znaki zaraščanja že zelo očitni. Prednost območja je velika sklenjena površina, kar je v Zasavju redko, odmaknjenost od infrastrukture in naselij, po drugi strani pa ravno slednje otežuje pašo in košnjo. Na območju sta prisotna dva kvalifikacijska habitatna tipa (arenateretalna (EU_6520) in brometalna (EU_6210) travišča), ki pa se med seboj prepletata.

5.25.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6210	B	B	B	B	/	
6520	B	B	B	B	/	

5.25.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6210	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	40	da	ne	
	102	košnja	B	+	15	da	ne	
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	B	-	40	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	40	da	ne	
6520	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	20	da	ne	
	102	košnja	A	+	25	da	ne	
	120	gnojenje	B	-	5	da	ne	
	140	paša	A	+	5	da	ne	
	141	opuščanje paše	A	-	20	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	10	da	ne	
	952	evtrofikacija	B	-	5	da	ne	

5.25.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvena usmeritev na Čemšeniški planini bi bila ponovna revitalizacija košno-pašnega sistema, ki predvideva enkrat do dvakrat letno košnjo in kasneje pašo živine, ali pa pašo živine v poletnem času. Čemšeniška planina je strmo pobočje, kjer so pogoji za travništvo in živinorejo neugodni, zato raba postopno opuščajo. Vsaj za ovršne predele menimo, da bi bilo dobro, če bi jih intervencijsko, torej pred revitalizacijo tradicionalne živinoreje, očistili lesnih vrst. Le tako bo tradicionalno negozdno območje (ledinsko ime »planina«) ostalo v svoji tradicionalni funkciji.

5.25.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba je revitalizacija živinoreje, ki bi zaradi posebnih pogojev (strmina, višina) lahko prejela subvencije za svojo ekstenzivno rabo.

5.25.6 Ocena zanesljivosti virov

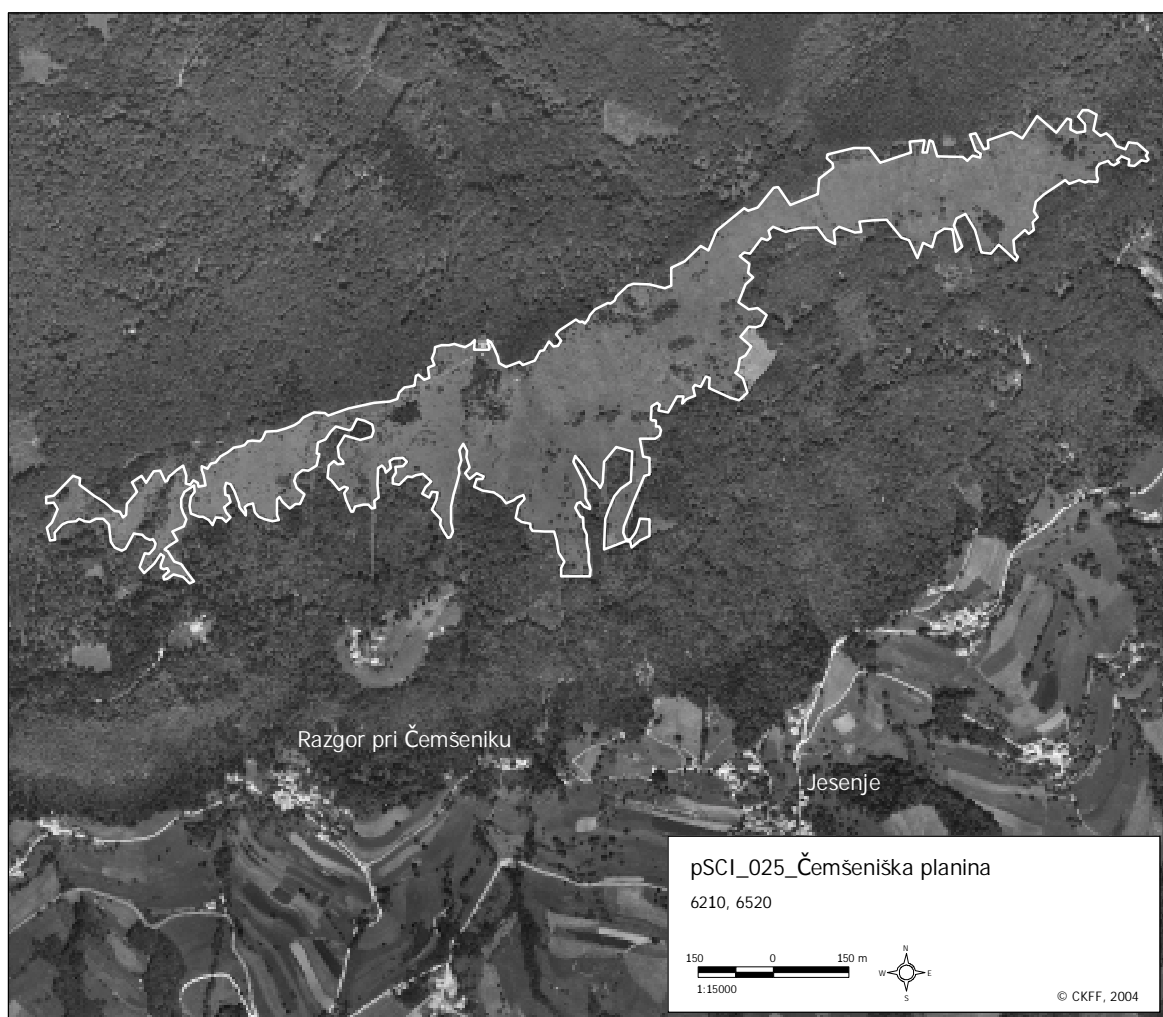
Avtorju razpoložljivi viri in lastno poznavanje terena so zadovoljivi za utemeljen predlog. V okviru naloge ni bilo mogoče izvesti dodatnih raziskav, so pa le-te vsekakor potrebne.

5.25.7 Dodatni viri

/

5.25.8 Geografski oris območja

Območje sledi negozdnim površinam na južnih pobočjih Čemšeniške planine od vrha navzdol.

Slika 5.25: Obris območja pSCI.

5.26 Črna dolina pri Grosuplju

Branka TRČAK

5.26.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Črna dolina leži med vasema Perovo in Dobje severno od Grosuplja. Po dolini se steka več potokov, ki se na koncu združijo in tvorijo skupen pritok Grosupeljščice. Na mestu, kjer se potoki stekajo, je zajezitev. Vodo, ki se tu nabira, občasno spustijo in na tem mestu nastaja pester mozaik različnih združb: ob robu na najmanj namočenem delu trstičje z visokimi vlagoljubnimi steblikami, nato sestoji šaša in rogoza, na osrednjem najbolj mokrotnem delu, kjer teče potok, pa so bogati sestoji alg parožnic. Del tega območja se zarašča tudi z vrbovjem. V zahodnem kraku doline je ob potoku razvito črno jelševje s sestoji visokega šašja v podrasti (predvidoma gre za pred kratkim novo opisanim predalpskim šašem *Carex randaipina*). Na tem mestu je več površin s šašem, ki jih kosijo, občasno verjetno tudi gnojijo. Med potokom in gozdom se je oblikoval molinietalni travnik, na katerem prevladuje modra stožka (*Molinia caerulea*), najdemo pa še srhki šaš (*Carex davalliana*), navadno močvirnico (*Epipactis palustris*), širokolistni munec (*Eriophorum latifolium*), proseni šaš (*Carex panicea*), kljunasti šaš (*C. rostrata*). Del te površine se ob robu zarašča s trsjem in črno jelšo. Na vzhodnem kraku je na pobočju neposredno pod gozdom travnik iz razreda *Festuco-Brometalia* (EU_6210*), na predlaganem območju pa je bila tudi najdena vrsta s Priloge II in IV Direktive o habitatih loeselijeva grezovka (*Liparis loeselii*).

5.26.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6210*	D	C	B	B	DKOMP DPRIOR	
6410	A	C	B	A	DKOMP	

5.26.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	102	košnja	A	+	60	da	NR	občasno: NR - ni relevantno
	110	uporaba pesticidov	B	-	30	ne	da	potencialno
	120	gnojenje	A	-	80	da	da	potencialno
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	B	-	30	da	ne	potencialno
	800	zasipavanje, izsuševanje	A	-	100	da	ne	potencialno
	853	spreminjanje vodostaja	B	-	100	da	da	potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoze	B	-	30	da	ne	

5.26.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Na območju je potrebno določiti meje ožjega območja in okoliške puferske cone ter predpisati rabo. Preprečiti je potrebno predvsem spremembe vodnega režima (regulacije potokov) in vnos hranil in pesticidov. Na molinietalnem travniku je potrebno spremljati stanje in v primeru zaraščanja s trstom in/ali lesnimi vrstami, te občasno odstranjevati.

5.26.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Travniške površine bi bilo, kot doslej, potrebno kositi. Prepovedati je treba uporabo gnojil, prav tako regulacijo potokov. Glede upravljanja z zajezitvijo, se je potrebno pozanimati, kakšna je bila raba doslej, in jo na tak način vzdrževati še v prihodnje.

5.26.6 Ocena zanesljivosti virov

Na območju so bile leta 2000 popisane višje rastline, podrobnejši ogled habitatnih tipov pa je bil opravljen leta 2004.

5.26.7 Dodatni viri

/

5.26.8 Geografski oris območja

Črna dolina leži med vasema Perovo in Dobje severno od Grosuplja.

Slika 5.26: Obris območja pSCI.

5.27 Črni vrh nad Polhovim Gradcem

Nejc JOGAN

5.27.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

V okolici Črnega vrha nad Polhovim gradcem je ohranjena tradicionalno rabljena mozaična krajina, ki na dolomitni podlagi na nekoliko prisojnih legah nudi odlične pogoje za razvoj brometalnih travnikov, ti pa so tod, zaradi trajnostne rabe s košnjo ali ekstenzivno pašo, tudi bogati s kukavičevkami (EU_6210*). Podoben tip brometalnih travnikov je razvit tudi drugod po Polhograjskem hribovju, medtem ko je v Sloveniji zaradi intenzifikacije rabe ali opuščanja že zelo redek. Na bolj uravnanih ali nekoliko intenzivneje gnojenih površinah so razviti arenateretalni travniki (EU_6510), ki pa so prav tako vrstno bogati.

5.27.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6210*	A	B/C	A	A	DPRIOR	
6510	A	C	A	A	/	

5.27.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6210*	100	obdelovanje zemlje	C	-	10	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	30	da	da	opuščanje
	102	košnja	B	+	70	da	ne	upada
	110	uporaba pesticidov	B	-	10	da	da	
	120	gnojenje	B	-	50 (GO)	da	da	GO - groba ocena
	140	paša	C	+	30 (GO)	da	ne	GO - groba ocena ; upada
	141	opuščanje paše	B	-	30 (GO)	da	ne	GO - groba ocena
	150	komasacije ipd.	B	-	0	da	ne	potencialno
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	C	-	20	da	ne	
	400	urbanizacija, poseljevanje	B	-	10	da	ne	
6510	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	30	da	ne	zarasčanje
	961	kompeticija	C	-	30	da	ne	
	100	obdelovanje zemlje	A	-	10	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	30	da	ne	
	102	košnja	A	+	70	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	C	-	10	da	da	
	120	gnojenje	A	-	50 (GO)	da	da	GO - groba ocena
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	B	-	0	da	ne	potencialno
	150	komasacije ipd.	A	-	0	da	ne	potencialno
6510	151	odstranjevanje mejic in grmovja	A	-	30	da	ne	
	952	evtrofikacija	B	-	30	da	da	

5.27.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Na območjih tradicionalne kulturne krajine je bistveno vzpostaviti visoko stopnjo naravovarstvene zavesti pri lastnikih in uporabnikih zemljišč. Brez tradicionalne trajnostne rabe so namreč najbolj ogrožena travnišča obsojena na propad. Bistveno je torej doseči ali ponovno vzpostaviti režim redne vendar ne prepogoste (enkrat do dvakrat letno) košnje, opustiti ali skrajno zmanjšati gnojenje travnišč ter bistveno razbremeniti tudi okoliške njive z gojitvijo kultur, ki zahtevajo manj gnojil in pesticidov.

5.27.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Za posamezen tip travnišč je od parcele do parcele potrebno določiti način trajnostne rabe. Pri brometalnih travnikih to pomeni košnjo največ dvakrat letno, prvič šele v juniju, ko večina travniških vrst že semeni, sušenje sena na prostem, gnojenje kvečjemu na vsakih nekaj let s hlevskim gnojem. Pri arenateretalnih travnikih pa je trajnostna raba dvakrat letno košnja, prva po semenitvi trav in drugih travniških rastlin, nekako sredi junija, sušenje sena na prostem, manj gnojenja. V obeh primerih je potrebno vzdrževati oziroma obnoviti mejice med parcelami ter preprečiti vpliv pesticidov in gnojil s sosednjih njivskih parcel.

5.27.6 Ocena zanesljivosti virov

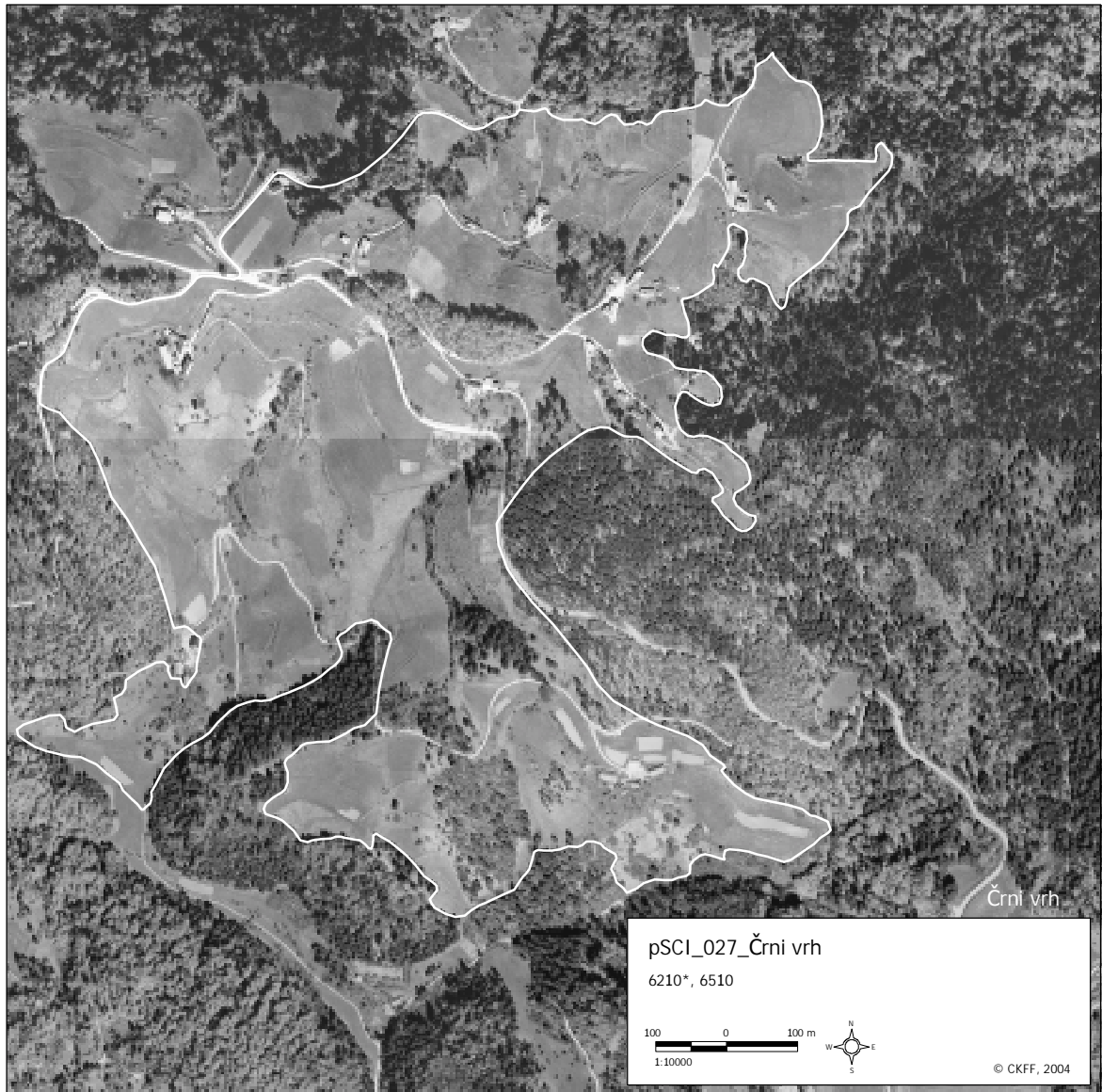
Ogled predlaganega območja v letu 2004.

5.27.7 Dodatni viri

/

5.27.8 Geografski oris območja

Meja območja je v glavnem rob gozda, ki obrobja obsežen kompleks travnišč od Prosenca in Slovника na vzhodu do Koširja in Guglja na zahodu, na sever sega do Podskalarja, na jug pa do doline, ki jo tvorijo Mrzli Studenec in drugi potoki v povirju levega pritoka Potrebuježevega grabna.

Slika 5.27: Obrisi območja pSCI.

5.28 Debeli Rtič: klif

Mitja KALIGARIČ

5.28.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Eden izmed značilnih klifov z naravno obalo, kjer je razvita kombinacija dveh kvalifikacijskih habitatnih tipov: halofitov na kamenju in samih klifov. Na urbanizirani slovenski obali je sicer popolnoma naravna obala redkost. To območje se prekriva tudi z načrtovanim prekomejnim podmorskim »parkom«.

5.28.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
1210	D	B	A	B	/	
1240	C	B	A	B	/	

5.28.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
1240	100	obdelovanje zemlje	B	-	90	ne	da	
	600	strukture namenjene turizmu in preživljanju prostega časa	B	-	90	da	ne	potencialno
	900	erozija	C	0	90	da	ne	
	942	plazovi	C	0	90	da	ne	
	943	posedanje, zdrs pobočja	C	0	50	da	ne	
	944	neurja	C	0	50	da	ne	potencialno

5.28.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve naj obsegajo čim manjše posege v sam klif in na obalo pod njim. Na območju niso dopustni nobeni posegi v smislu gradnje objektov, rušenja klifov ali pozidave obale. Sprejemljive pa so ostale blažje turistične aktivnosti: sprehodi, kopanje, sidranje čolnov itd.

5.28.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba naj obsega zgolj vzdrževanje omejenega vpliva ljudi: brez gradbenih posegov in spreminjanja reliefa.

5.28.6 Ocena zanesljivosti virov

Nesistematični pregled terena v preteklih letih.

5.28.7 Dodatni viri

/

5.28.8 Geografski oris območja

Območje je lepo prepoznavno na osnovi geomorfologije: klif in pas med klifom in morjem na rtu Debeli rtič pri Ankaranu.

Slika 5.28: Obris območja pSCI.

5.29 Divača: travišča

Mitja KALIGARIČ

5.29.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za območje, kjer se prepletajo - glede na geološke in geomorfološke razmere - kraški pašniki in kraški travniki. Posebej kraški travniki so zanimivi zaradi svoje strukturiranosti, obraslosti z mejicami in zaradi dejstva, da so še vedno v aktivni rabi (košnji). Del območja so kraški pašniki, odprte, kamnite površine, ki pa se večinoma zaraščajo. Tu pa tam so razvita tudi območja z brinom in fragmenti naravne naskalne vegetacije. Glavni argument so travišča in njihova raznolikost.

5.29.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
5130	B	C	B	B	/	
62A0	A	B	A	A	/	

5.29.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
5130	141	opušcanje paše	A	-	10	da	ne	
62A0	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	30	da	ne	
	102	košnja	B	+	25	da	ne	
	141	opušcanje paše	A	-	30	da	ne	
	400	urbanizacija, poseljevanje	C	-	2	da	ne	

5.29.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Travišča zahtevajo ustrezno gospodarjenje. Travniki morajo ostati brez dognojevanja, pokošeni dvakrat letno. Pašniki - na tem območju se več ne pase - pa morajo biti v ekstenzivni paši ovac. Ker je pašo težko zagotoviti in ker so pašniki že v pozni fazi zaraščanja, se je treba poslužiti ukrepa odstranjevanja lesnih vrst. Najpomembnejše so velike, sklenjene površine, te se zaraščajo s frontalno prodirajočimi vrstami gozdnega roba.

5.29.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba naj bo živinoreja, ki bi ohranjala ekstenzivne travnike v obstoječi rabi brez gnojenja. Težje je z ovčjerejo, saj na kraških planotah ni pravega interesa za pašo (le na Visokem krasu). V primeru obnove paše velja opraviti predhodno izsekavanje lesnih vrst, da se habitatni suhega pašnika preveč ne fragmentirajo.

5.29.6 Ocena zanesljivosti virov

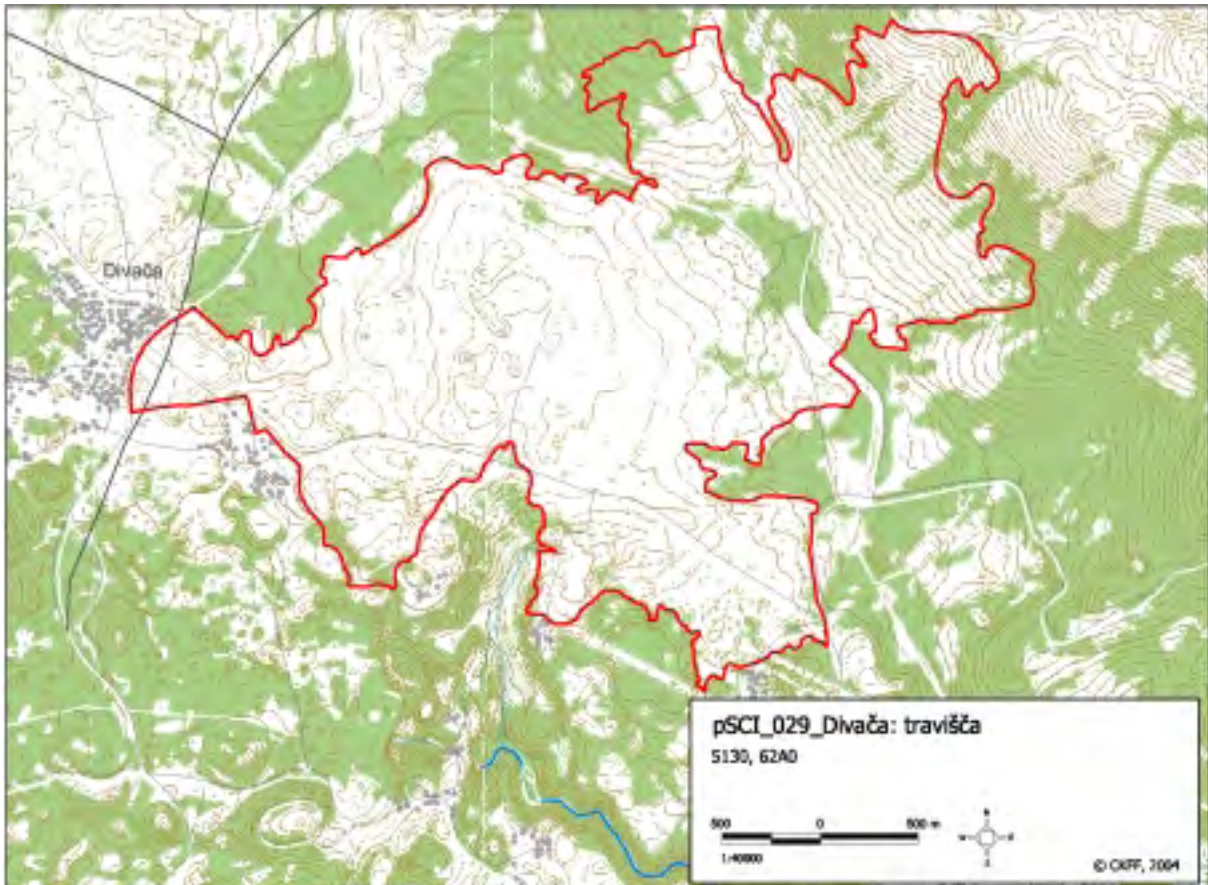
Območje je zadovoljivo poznano.

5.29.7 Dodatni viri

/

5.29.8 Geografski oris območja

Območje sledi večjim fragmentom negozdne vegetacije, tukaj predvsem travnikom in nekaterim večjim nekdanjim kamnitim pašnikom v okolici Divače.

Slika 5.29: Obrisi območja pSCI.

5.30 Dolenja vas pri Ribnici

Andrej MARTINČIČ, Darja ERJAVEC

5.30.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Barje pri Dolenji vasi blizu Ribnice je na nadmorski višini 490 m. Leži sredi obdelanih površin in je edino prehodno barje v predninarskem fitogeografskem območju Slovenije. Zamočvirjenost je razmeroma majhna, saj je površinska voda le na maloštevilnih mestih. Barje je telmatogenega tipa, nastalo je z zamočvirjenjem sicer ravne površine. Voda v podlagi je razločno zakisana, z razmeroma majhno količino kalcija in majhno električno prevodnostjo. Flora barja je izjemno bogata z značilnicami razreda *Scheuchzeria-Caricetea fuscae*. Diagnostično najpomembnejše vrste so dlakavoplodni šaš (*Carex lasiocarpa*), kalužni šaš (*Carex limosa*), bela kljunka (*Rhynchospora alba*) in močvirska grezulja (*Scheuchzeria palustris*). Presenetljiva je masovna prisotnost treh vrst šotnih mahov (*Sphagnum* spp.). Veliko pestrost kaže tudi vegetacija. Največje površine pokriva združba *Caricetum lasiocarpae*, z močnim deležem fragmitetalnih in molinietalnih vrst. V manjši depresiji s plitvo površinsko vodo je razvita tudi združba *Caricetum limosae*.

Na podlagi prevladujoče vegetacije in opredelitev evropskih habitatnih tipov moramo opredeliti barje pri Dolenji vasi kot prehodno barje. Vendar so ombrotrofne vrste popolnoma odsotne, niti ni znakov razvoja vegetacije v smeri proti visokemu barju. Zato bi bila boljša oznaka mineralno revno nizko barje.

5.30.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	C	B	B	DKOMP	
7140	A	A	A	A	DRED	

5.30.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	102	košnja	C	+	10	da	da	
	120	gnojenje	C	-	<10	da	ne	1
	623	uporaba motornih vozil	C	-	<10	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	75	da	ne	2
7140	622	sprehajanje, pohodništvo, ježa in kolesarstvo	C	-	10	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	10	da	da	3
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	10	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	75	da	ne	
	951	okopnevanje z nalaganjem organskega materiala	B	-	20	da	ne	
	952	eutrofikacija	B	-	20	da	ne	4
	976	uničevanje zaradi divjadi	B	-	20	da	ne	4

- 1) Vpliv gnojenja je izražen samo na obrobju, kjer habitatni tip meji neposredno na obdelovalne površine.
- 2) Opazno je zaraščanje z grmovnato vegetacijo.
- 3) Čeprav je barje na ravnini, pa je obdano s kmetijskimi površinami. Zato obstaja možnost kemičnega onesnaževanja z gnojili v obrobnem pasu.
- 4) Na območju je v letu 2004 opazna precejšnja aktivnost divjadi, ki barje uporablja kot napajališče in skrivališče. Posledica je prehojenost terena in vnos hranil z iztrebki.

5.30.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Barje pri Dolenji vasi zaenkrat ne kaže posebnih sledov človekovega vpliva. Zaradi bogate minerotrofne flore in pestre vegetacije - predvsem združbe *Caricetum lasiocarpae*, je izredno dragocena naravna vrednota. Prepovedati bi bilo treba vsak poseg v barje, umestno pa bi bilo tudi vzpostaviti poseben puferski pas med barjem in kmetijskimi površinami z natančno določeno dopustno rabo, da se prepreči evtrofikacija in onesnaževanje.

5.30.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Prepovedana mora biti vsakršna trajna raba. Občasno je zaželeno le odstranjevanje grmovja.

5.30.6 Ocena zanesljivosti virov

Območje je bilo natančno raziskano v letu 1995, v letih 2003 in 2004 pa so bili skartirani habitatni tipi (Erjavec et al. 2004).

Na podlagi kartiranja habitatnih tipov v merilu 1:5000 so za posamezne kvalifikacijske habitatne tipe zarisana zgoštevna območja (Slika 5.30b).

5.30.7 Dodatni viri

Erjavec, D., B. Trčak, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2004. Kartiranje negozdnih habitatnih tipov - Sklop: Ribniška dolina.

Naročnik: MOPE, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 18 str., dig. pril.

Martinčič, A., 1994. Združba *Caricetum lasiocarpae* W. Koch 1926 v Sloveniji. Hladnikia, Ljubljana 3: 17-23.

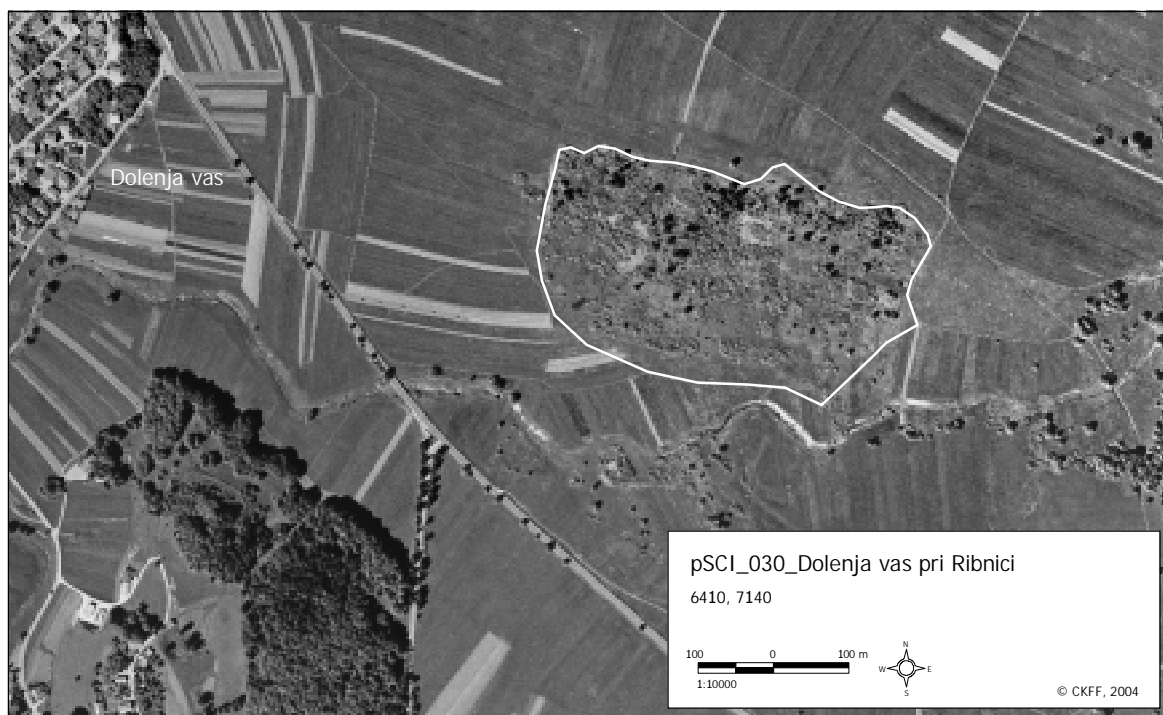
Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1992. Zasnova rajonizacije ekosistemov R

Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov R Slovenije). II/1 Nizka barja v Sloveniji. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani. 51 str.

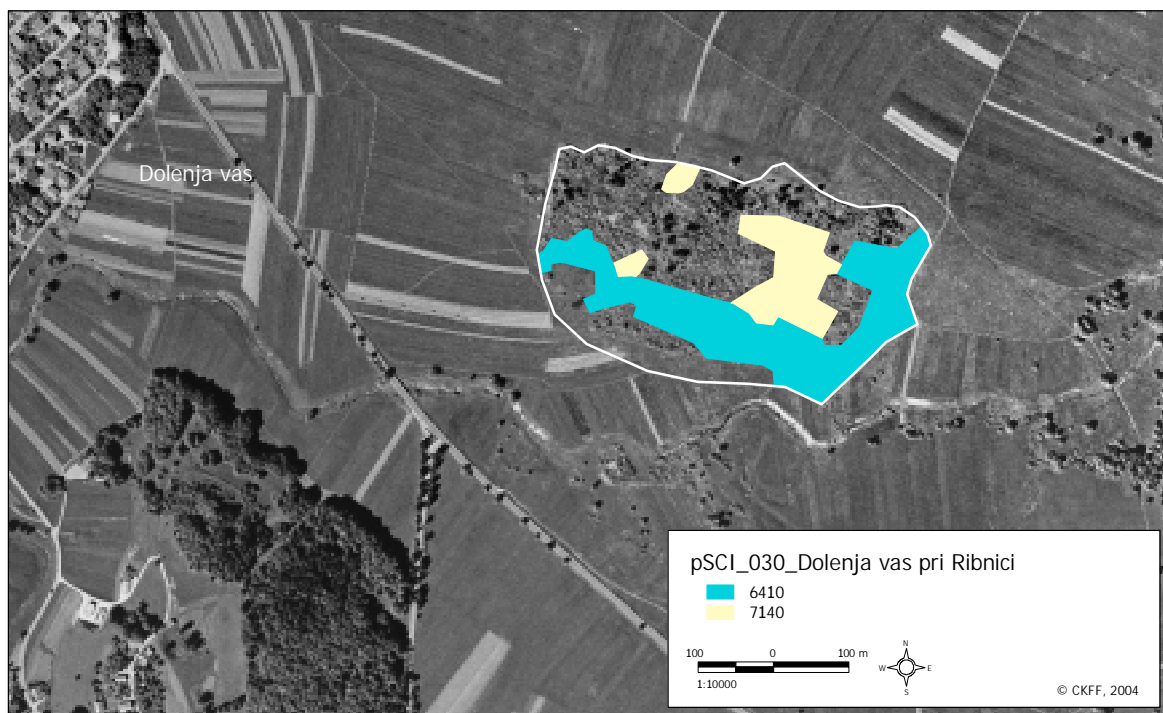
Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1994. Zasnova rajonizacije ekosistemov Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov). II/2 Nizka barja v Sloveniji, Opisi barij. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 63 str.

5.30.8 Geografski oris območja

pSCI območje leži približno 1 km jugovzhodno od Dolenje vasi pri Ribnici v predelu imenovanem Jelše, vzhodno od ceste Ribnica-Kočevje, na nadmorski višini 480 m. Območje je z značilno vegetacijo jasno omejeno proti kmetijskim površinam, ki ga obkrožajo.

Slika 5.30a: Obrisi območja pSCI.

Slika 5.30b: Zgostitvena območja kvalifikacijskih habitatnih tipov na pSCI območju.

5.31 Dolina Črnega potoka

Andrej MARTINČIČ

5.31.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Dolina Črnega potoka se začne pod Žibršami in Kozjim vrhom ter konča blizu Gornjega Logatca. Nastala je ob Črnem potoku in je močno razčlenjena, ker se vanjo izlivajo številni stranski potoki. Močvirne površine so dvojne narave. Najbolj so razširjene kot povirna mesta in pobočja, po katerih se cedi voda. Manjši del pa predstavljajo površine, ki so nastale na naplavinških nanosih finega materiala z globokimi tlemi in večjo količino organskih snovi. Na podlagi morfologije lahko govorimo o soligenem tipu nizkega barja, z izrazito bazičnim pH (do 8), veliko količino raztopljenih mineralnih snovi (električna prevodnost 300-400 μ S) in kalcija (30-40 mg/l).

Močvirne površine v dolini Črnega potoka so razporejene mozaično in pripadajo dvema habitatnima tipoma. Najpomembnejši habitatni tip so bazična nizka barja (EU_7230). Število značilnic je razmeroma veliko, med njimi so najpomembnejše srhki šaš (*Carex davalliana*), dvodomni šaš (*C. dioica*), dolgolistna rosika (*Drosera anglica*), črnkasti sitovec (*Schoenus nigricans*), malocvetna sita (*Eleocharis quinqueflora*), močvirska triroglja (*Triglochin palustre*) in alpski mavček (*Trichophorum alpinum*). Pojavljata pa se tudi okroglostna rosika (*Drosera rotundifolia*) in bela kljunka (*Rhynchospora alba*). Med združbami pokriva največje površine *Schoenetum nigricantis* na dolomitni podlagi, po kateri se cedi voda. Na podobnih mestih, vendar mnogo redkejša je združba *Eleocharitetum quinqueflorae*. Na globokih tleh z večjo količino organskih snovi so združbe *Caricetum davallianae*, *Caricetum dioicae* in *Caricetum rostratae*. V neposrednem kontaktu s slednjimi združbami je habitatni tip EU_6410, ki ga predstavlja združba *Molinietum caeruleae* s. lat. Ta pokriva manjše površine na tleh s skoraj šotnato podlago.

5.31.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	C	B	B	DKOMP	
7230	A	B	B	B	DRED	

5.31.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	403	razpršena urbanizacija	C	-	10	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	10	da	da	
	502	ceste	C	-	10	da	da	
	800	zasipavanje, izsuševanje	C	-	20	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocnoz	C	-	> 10	da	da	
7230	403	razpršena urbanizacija	C	-	10	da	da	
	502	ceste	C	-	10	da	da	
	810	izsuševanje	B	-	20	da	da	1
	853	spreminjanje vodostaja	B	-	20	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocnoz	C	-	10	da	da	2

- 1) Vidni so posegi v vodni režim pSCI območja z manjšimi hidromelioracijami.
- 2) Posegi v vodni režim, ki pomenijo izsuševanje, pospešujejo naravni sukcesijski razvoj vegetacije v smeri proti bolj suhim fazam oz. v molinietalne površine, ki spadajo v habitatni tip EU_6410. To je zlasti vidno na površinah, kjer je v podlagi več organskih snovi.

5.31.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Močvirne površine v dolini Črnega potoka predstavljajo botanični objekt z redko in ogroženo floro ter značilnimi združbami habitatnega tipa EU_7230 na južni meji evropskega areala. Preprečiti je treba vsak nadaljnji poseg v območje pSCI - nadaljnjo gradnjo vikendov, cest in vsak poseg v vodni režim.

5.31.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ni dovoljena nikakršna raba.

5.31.6 Ocena zanesljivosti virov

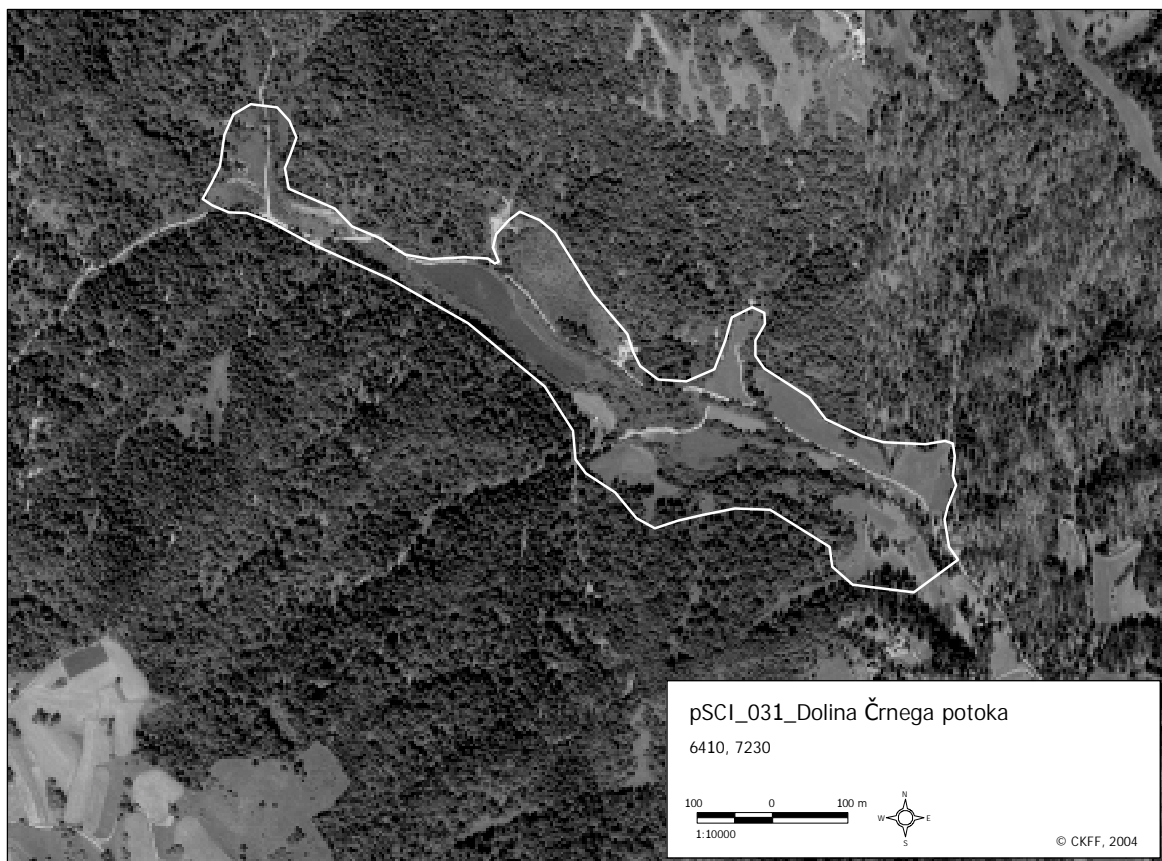
Območje pSCI je bilo terensko obdelano v obdobju 1990-1992.

5.31.7 Dodatni viri

- Martinčič, A., 1991. Vegetacijska podoba vrst iz rodu *Schoenus* L. v Sloveniji: I. *Schoenus nigricans* L. Biološki vestnik, Ljubljana 39(3): 27-40.
- Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1992. Zasnova rajonizacije ekosistemov R Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov R Slovenije). II/1 Nizka barja v Sloveniji. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani. 51 str.
- Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1994. Zasnova rajonizacije ekosistemov Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov). II/2 Nizka barja v Sloveniji, Opisi barij. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 63 str.

5.31.8 Geografski oris območja

pSCI Dolina Črnega potoka se razprostira vzdolž Črnega potoka pod Žibršami in Kozjim vrhom ter konča blizu Gornjega Logatca, na nadmorski višini približno 500 m. Meje območja dovolj natančno določa konfiguracija reliefa v dolini in značilna vegetacija.

Slika 5.31: Obris območja pSCI.

5.32 Dolina Gračnice: skalovje

Jurij DOBRAVEC

5.32.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

V Dolini Gračnice, zadnjega večjega pritoka Savinje pred izlivom v Savo se na več mestih kažejo skalovja z manjšimi, večinoma poraščenimi melišči pod njimi. Zaradi ustrezne lege in klimatskih razmer se tu, na nadmorski višini od 300 do 600 m pojavlja dobro razvita vegetacija skalnih razpok, ki je sicer značilna za gorski svet. Vegetacija karbonatnih skalnih pobočij s skalnimi razpokami je kvalitetno ohranjena, posebnost pa je pojavljanje tega habitatnega tipa izven običajnih predelov gorskega sveta. Zaradi enostavnejšega upravljanja v prihodnosti so posamezni fragmenti karbonatnega skalovja združeni v smiselno zaključeno območje. Med njimi je gozd, vode in travišča. Ukrepe v predlaganem Natura 2000 območju bo nujno treba pripraviti glede na posamezne predele in rabe, pri čemer naj strogo varstvo velja za skalovje samo in neposredno vplivno okolico.

5.32.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8210	A	B	A	A	/	

5.32.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8210	501	steze, poti, kolovozi	C	-	5	da	ne	

5.32.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranitev sedanjega stanja in nadzor morebitnih novih dejavnosti, npr. športnega plezanja.

5.32.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

V skalovju in v neposredni okolici nobene rabe. Ostalo v dosedanjem obsegu.

5.32.6 Ocena zanesljivosti virov

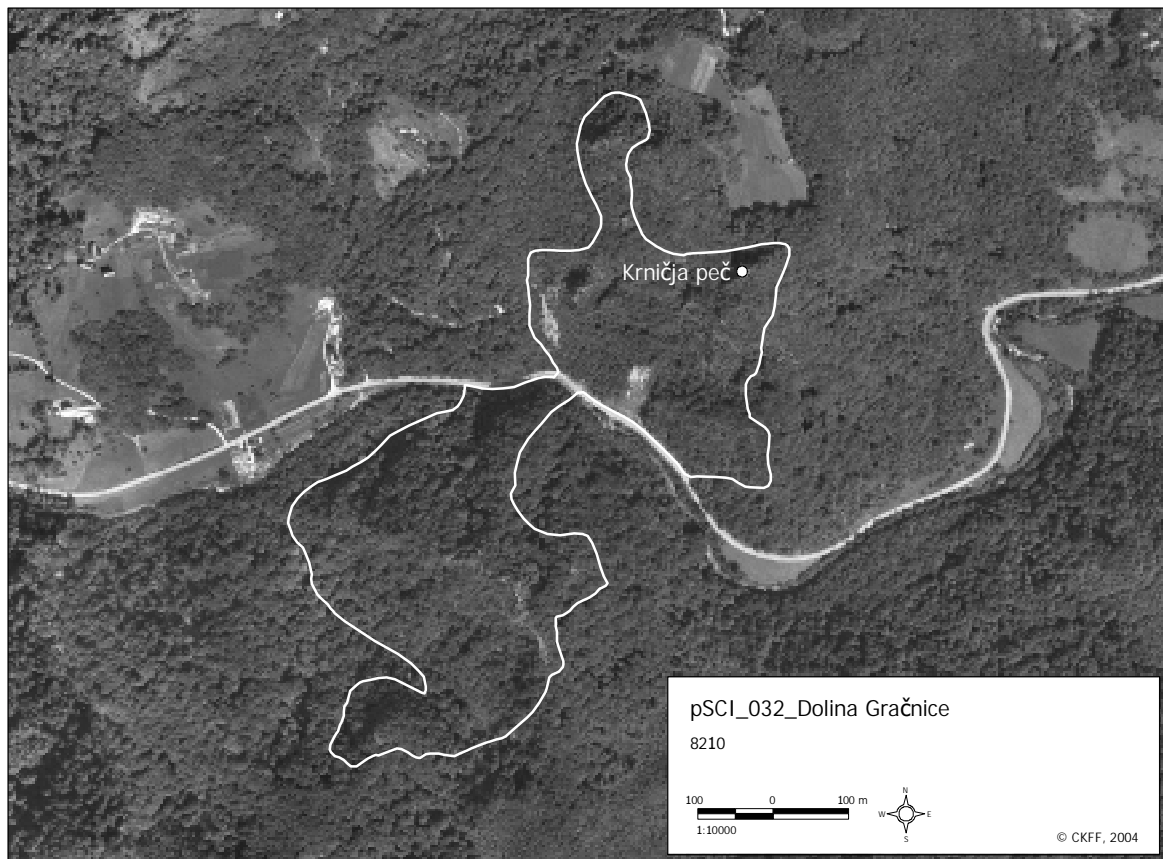
Osebno poznavanje.

5.32.7 Dodatni viri

/

5.32.8 Geografski oris območja

Območje doline Gračnice od Lipnega Dola do Mišjega Dola.

Slika 5.32: Obris območja pSCI.

5.33 Dolina Kosca pri Višnji gori: slapovi in kaskade z lehnjakom

Andrej MARTINČIČ

5.33.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Rečica Kosca blizu Višnje gore je eden najbolj lehnjakotvornih vodotokov v Sloveniji. Na dolžini dveh kilometrov je voda ustvarila več lehnjakovih slapov in številne kaskade. Tik pod izvirov je najvišja lehnjakova stena s slapom pri nas, visoka nad 20 m. Posebnost je tudi skoraj popolna poraslost lehnjaka z združbo *Cratoneuretum commutati*, z značilnimi mahovnimi vrstami *Palustriella commutata*, *Cratoneuron filicinum*, *Hymenostylium recurvirostre*, *Pellia endiviifolia*, *Conocephalum conicum*, *Philonotis calcarea*, *Rhynchostegium riparioides*.

5.33.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
7220*	A	A	A	A	DRED	

5.33.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
7220*	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	< 5	da	ne	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	-				potencialno

5.33.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Območje pSCI mora obsegati vodotok in neposredno okolico od izvira rečice Kosca dolvodno v dolžini približno 500 m. Prepovedan mora biti vsak poseg. Poti za turistične obiske je potrebno speljati tako, da se prepreči neposreden dostop na območje slapov in kaskad.

5.33.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Razen turističnih ogledov, ki morajo biti speljani tako, da se ne poškodujejo lehnjakove tvorbe in vegetacija na njih, ni dovoljena nobena raba, razen skrbno načrtovanega gospodarjenja z gozdom v neposredni okolici.

5.33.6 Ocena zanesljivosti virov

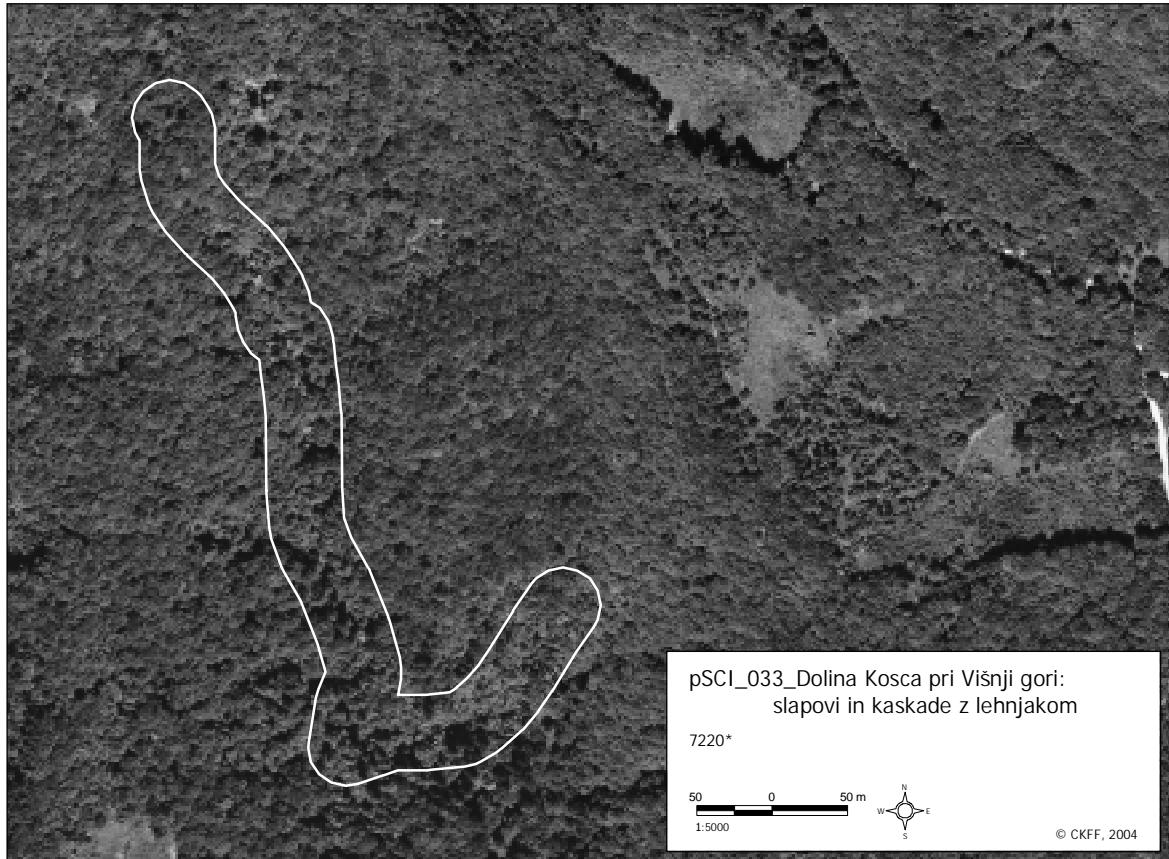
Orientacijske botanične terenske raziskave so bile izvršene v letih 2003-2004.

5.33.7 Dodatni viri

Kutnar, L. & K. Groznik, 1998. Lehnjakovi slapovi v dolini Kosce. *Proteus*, Ljubljana 60(7): 296-301.

5.33.8 Geografski oris območja

pSCI območje se razprostira v dolini rečice Kosca nasproti Višnje Gore od izvira in velikega slapa na severnem začetku doline preko kaskad v strugi do vključno drugega, južneje ležečega manjšega slapa. Z izoblikovanostjo doline in struge je območje dobro omejeno.

Slika 5.33: Obris območja pSCI.

5.34 Dolina Kot: Kotarica: prodišča

Jurij DOBRAVEC

5.34.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Kotarica je v zgornjem delu, neposredno pod Slapom, stalen potok; voda pa hitro zgine v produ lastnega nanosa. Prodišča so neposredno pod skalami relativno velika, vendar niso poraščena s prodiščno, ampak večinoma z meliščno, redko vegetacijo. Dolvodno se pojavijo posamezne obrežne vrbe. Strnjenih predelov vrbovja je zelo malo v spodnjem delu območja, so pa dobro ohranjeni. Celotno območje je malo obiskovano, gospodarsko izkoriščanje gozdov je minimalno.

5.34.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3220	A	B	A	A	/	
3240	A	C	A	B	/	

5.34.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3220	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	10	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	15	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		15	da	ne	
3240	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	10	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	15	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		15	da	ne	

5.34.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjati obstoječe stanje;

5.34.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Znotraj pSCI naj ne bo nobene rabe, saj bi imela vsaka raba negativen vpliv.

5.34.6 Ocena zanesljivosti virov

Pisnih ekoloških ali sistematskih virov ni. Habitatni tipi niso kartirani. Obstajajo posamezne navedbe rastlinskih vrst, vendar brez natančne lokalitete.

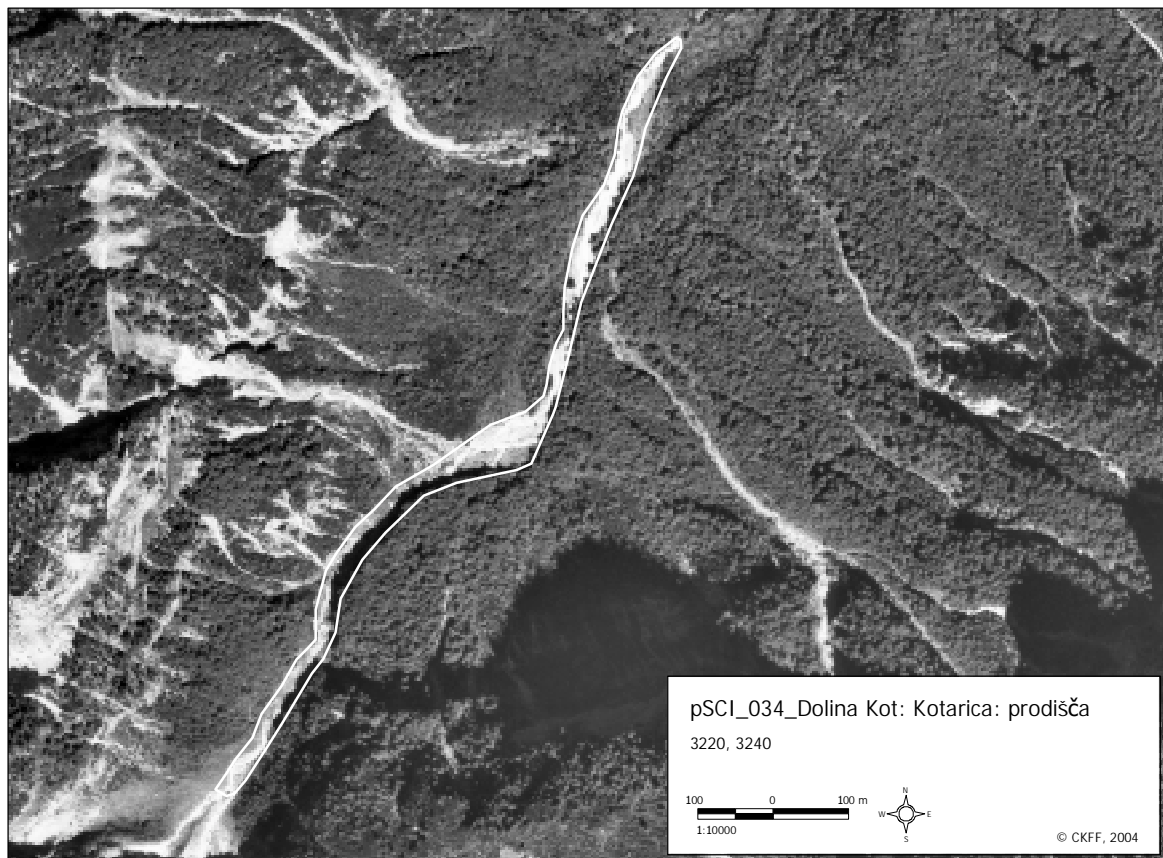
Opis temelji na osebnem poznavanju.

5.34.7 Dodatni viri

/

5.34.8 Geografski oris območja

Zgornja polovica hudournika Kotarica do Biščkovega studenca.

Slika 5.34: Obrisi območja pSCI.

5.35 Dolina Krma: Krmarica: prodišča

Jurij DOBRAVEC

5.35.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Prodišča Krmarice so značilna predvsem po velikih količinah prenešenega proda (v bistvu gramoza z okoliških melišč) v času velikih vod oziroma nalivov. Prodiščna vegetacija se razvije le na manjših območjih večje stabilnosti terena, predvsem v povratnih zalivih, ob pritokih in na podobnih mestih. Tudi lesna vegetacija je pod stalno ogroženostjo zaradi zasipanja z melišč, predvsem desnega brega.

5.35.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3220	B	B	A	A	/	
3240	B	B	A	A	/	

5.35.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3220	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	5	da	ne	
	800	zasipavanje, izsuševanje	B	-	60	da	da	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	15	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		15	da	ne	
	943	posedanje, zdrs pobočja	C	-	70	da	da	
3240	140	paša	A		15	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	5	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	5	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		25	da	ne	
	943	posedanje, zdrs pobočja	C	-	25	da	ne	

5.35.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjati obstoječe stanje;
- preprečevati dodatno erozijo zaradi novih poti ali gozdnih vlak;

5.35.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Znotraj pSCI naj ne bo nobene rabe, saj bi imela vsaka raba negativen vpliv.

5.35.6 Ocena zanesljivosti virov

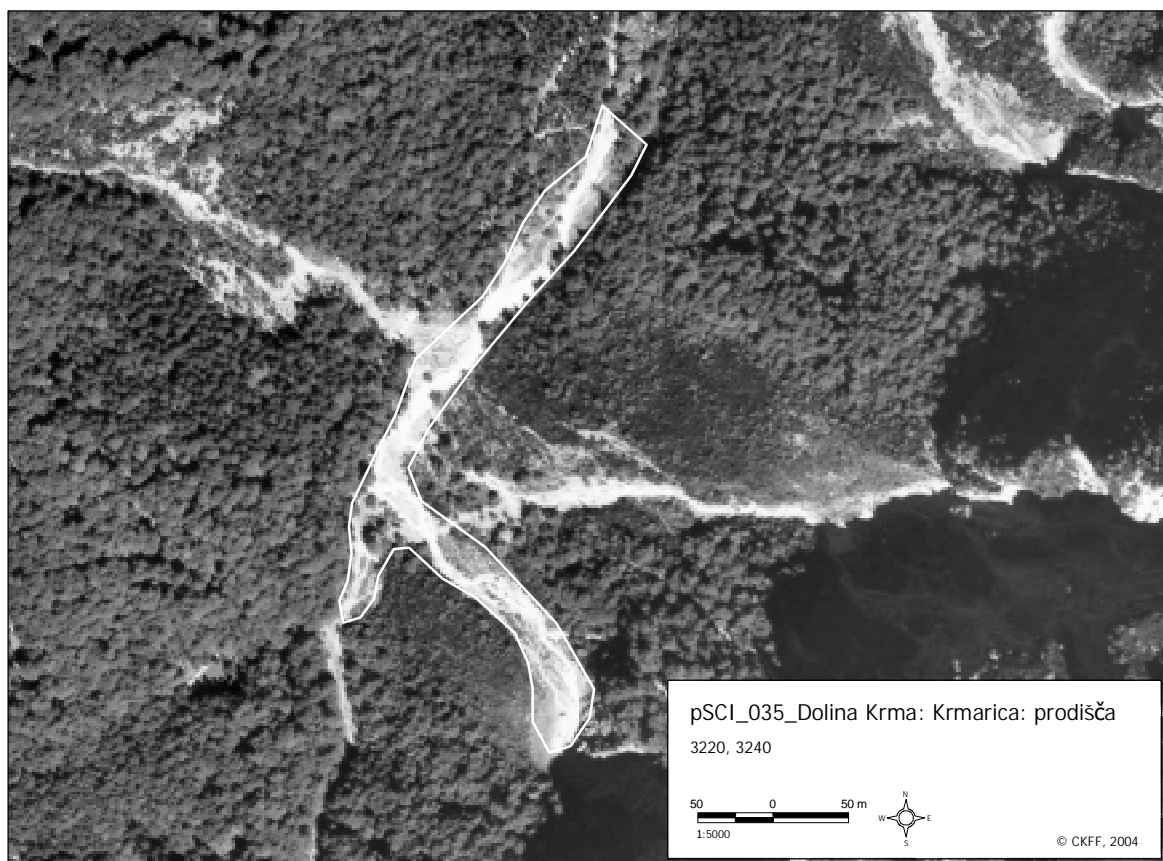
Pisnih ekoloških ali sistematskih virov ni. Habitatni tipi niso kartirani. Obstajajo posamezne navedbe rastlinskih vrst, vendar brez natančne lokalitete. Opis temelji na osebnem poznavanju.

5.35.7 Dodatni viri

/

5.35.8 Geografski oris območja

Prodišča hudurnika Krmarica v Spodnji Krmi.

Slika 5.35: Obris območja pSCI.

5.36 Dolina Nanoščice

Boštjan ROZMAN, Darja ERJAVEC

5.36.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje pSCI leži ob reki Nanoščici med vasjo Fužine in izlivom v reko Pivko v Postojnski kotlini. Pas obrečne lesne vegetacije in ohranjenost rečnih meandrov pričata o naravnosti rečnega toka Nanoščice. Naravovarstveni pomen območja povečuje tudi bogat rastlinski svet, ki je rezultat tam ohranjenih habitatnih tipov. Med temi imajo za pestrost flore gotovo največji pomen oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko (EU_6410), na katerih med drugimi uspevajo ilirski meček (*Gladiolus illyricus*), sibirski perunika (*Iris sibirica*) ter vrste iz družine kukavičevk (Orchidaceae) vezane na vlažnejšo podlago. K naravovarstveni pomembnosti območja prispevajo tudi trstišča, visoka šasja in otoki hrastovo belogabrovih gozdov. Območje je kot nižinsko podvrženo človekovemu vplivu, tako je velik del travnikov košen, pretiranega gnojenja pa tudi na gojenih travnikih v glavnem ni opaziti.

5.36.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	C	A	A	/	

5.36.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	100	obdelovanje zemlje	A	-	10	da	ne	
	102	košnja	A	+	20	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	1	da	da	
	120	gnojenje	B	-	10	da	da	
	140	paša	B	-	10	da	ne	
	403	razpršena urbanizacija	C	-	5	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	1	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, ježa in kolesarstvo	C	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	10	da	ne	
952	evtrofikacija	C	-	10	da	da		

5.36.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Strogo varovanje rečnega toka reke Nanoščice v obstoječem stanju in upoštevanje predlogov trajnostne rabe.

5.36.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječe rabe, oziroma spodbujanje košnje opustelih površin. Mokrotnih travnikov naj se ne gnoji, kosi pa naj se jih enkrat do dvakrat letno, vendar ne pred koncem junija. Opustitev košnje bi bila zaradi intenzivnega zaraščanja območja ravno tako škodljiva. Na gojenih travnikih je dopustno zmerno gnojenje (enkrat letno s hlevskim gnojem) in košnja enkrat do dvakrat letno (ne pred koncem junija).

5.36.6 Ocena zanesljivosti virov

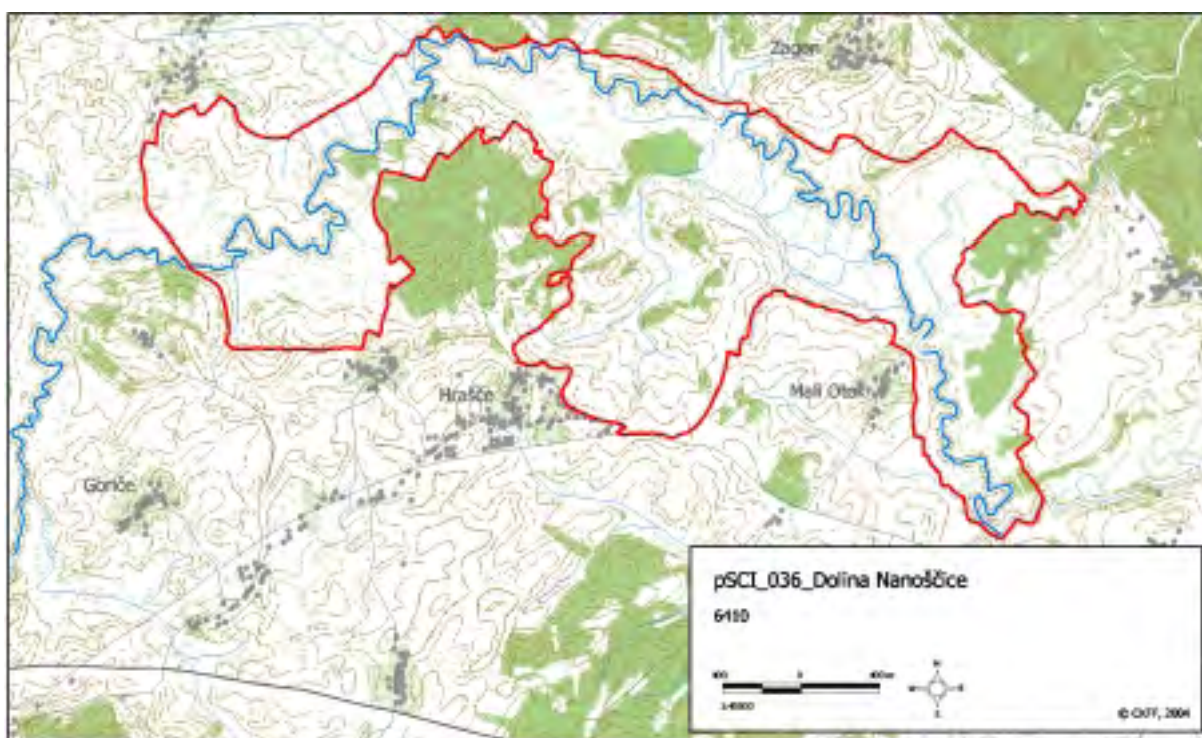
Ogled območja v letu 2004.

5.36.7 Dodatni viri

/

5.36.8 Geografski oris območja

Območje leži ob reki Nanoščici med vasmi Fara, Hrašče, Veliki otok, Zagon in Landol v Postojnski kotlini pri Postojni.

Slika 5.36: Obrisi območja pSCI.

5.37 Dolina Vrata: Bistrica: prodišča

Jurij DOBRAVEC

5.37.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Dobro ohranjena prodišča gorskega potoka Triglavska Bistrica z značilnim mešanjem prodiščne zelnate vegetacije in vrbovja ter bolj suhih predelov, kjer se zaradi oddaljenosti korenin od talne vode že pojavljajo elementi gorskih travišč. Območje je pod relativno visokim pritiskom obiskovalcev, saj je dolina Vrat zelo obiskana ravno v času vegetacijske sezone. Vegetacija je sicer precej odporna na teptanje, vendar se naravna dinamika oziroma erozija na mnogih mestih očitno povečuje zaradi novo nastajajočih potk skozi vrbovje in po prodiščih.

5.37.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3220	A	B	B	B	/	
3240	A	B	B	B	/	

5.37.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3220	140	paša	A		15	da	da	
	220	športni ribolov	B	-	5	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	5	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	10	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	15	da	ne	
3240	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		15	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	5	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	5	da	ne	
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	10	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	15	da	ne	
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A		15	da	ne	

5.37.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- usmerjanje obiskovalcev na planinsko pot;

5.37.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Znotraj pSCI naj ne bo nobene rabe, saj bi imela vsaka raba negativen vpliv.

5.37.6 Ocena zanesljivosti virov

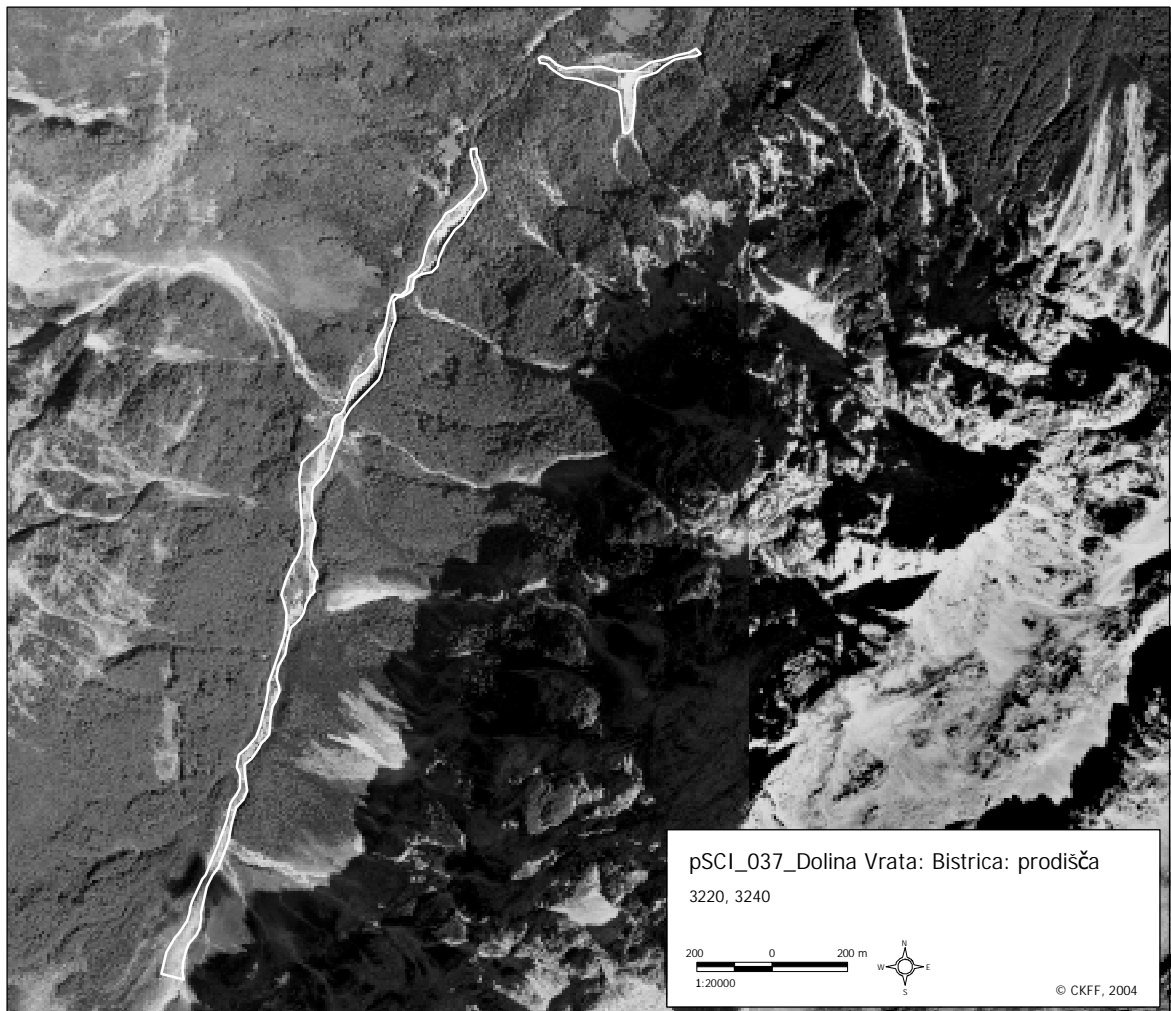
Pisnih ekoloških ali florističnih virov ni. Habitatni tipi niso kartirani. Obstajajo posamezne navedbe rastlinskih vrst, vendar brez natančne lokalitete. Opis temelji na osebnem poznavanju.

5.37.7 Dodatni viri

/

5.37.8 Geografski oris območja

Triglavska Bistrica s svojim prodiščem v zgornjem toku, neposredno pod Triglavsko severno steno in nekako do okolice Aljaževega doma.

Slika 5.37: Obrisi območja pSCI.

5.38 Drava: poplavni pas pri Središču ob Dravi

Mitja KALIGARIČ

5.38.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za enega najbolj dinamičnih delov reke Drave v Sloveniji, kar vidimo iz geomorfologije struge, pestrega hidrološkega omrežja in evidence rastlinskih in živalskih vrst. Stranski rokavi predstavljajo kvalifikacijski habitatni tip z vodno vegetacijo, tam pa so tudi večja prodišča. Območje daje videz popolnoma divje narave, čeprav je vzporedno speljan kanal za hidrocentralo na Hrvaškem in je ohranitev mokrišč odvisna od minimalnega ekološko sprejemljivega pretoka vode mimo kanala. Razen obeh kvalifikacijskih habitatnih tipov je bil izbor narejen tudi zaradi mozaičnega prepleta vrbovij, poplavnih logov, prodišč, bregov reke in drugih vodnih teles, od mrzlih izvirov, stranskih rokavov, mrtvic in posameznih mlak, od katerih jih je nekaj tudi antropogenega izvora (nekdanjih kopov gramoza). Ker gre za mejno območje, je s strani Slovenije na tem mestu manj načrtov za razvoj kmetijstva, urbanizacije in infrastrukture, zato pa povzroča probleme dejstvo, da ima tam interese hrvaška država, ki izvaja nedovoljene posege (izkop gramoza, gradnja nasipov, lov in krivolov) na našem ozemlju.

5.38.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3150	B	B	B	B		
3260	B	C	B	B	/	
6110*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.38.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	% območja pod vplivom	vpliv [+ , 0, -]	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3150	100	obdelovanje zemlje	B	-	20	ne	da	
	110	uporaba pesticidov	B	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	100	ne	da	
	210	gospodarski ribolov	B	-	20	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-/+	30	da	da	zalite majhne odkopne jame postanejo primerno rastišče; industrijsko izkoriščanje negativno
	502	ceste	B	-	10	da	ne	
	700	onesnaževanje	B	-	100	ne	da	
	803	zasipavanje jarkov, prekopov, mlak, ribnikov, močvirij, glinokopov ali gramoznic	B	-	50	da	da	
	830	kanalizacija	B	-	100	ne	da	
3260	952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	2	ne	da	
	403	razpršena urbanizacija	B	-	2	da	da	potencialno
	620	športi in prostočasne aktivnosti na prostem	B	-	5	da	da	
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	B	-	100	da		potencialno
	852	sprememba strug tekočih voda	B	-	100	da	da	potencialno
6110*	100	obdelovanje zemlje	C	-	100	ne	da	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	% območja pod vplivom	vpliv [+ , 0, -]	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	50	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	50	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	5	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	da	
	240	splošni odvzem (nabiranje, lov) živali	C	-	50	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	40	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	20	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	+	5	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	40	da	ne	
	701	onesnaževanje voda	B	-	20	da	ne	
	800	zasipavanje, izsuševanje	A	-	30	da	ne	
	803	zasipavanje jarkov, prekopov, mlak, ribnikov, močvirij, glinokopov ali gramoznic	A	-	10	da	ne	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	40	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	20	da	ne	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0	30	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	0	0	da	ne	potencialno
	890	druge od človeka povzročene spremembe vodnega režima	C	-	5	da	ne	
941	poplave	C	+	20	da	ne		
950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	20	da	ne		
952	eutrofikacija	B	-	60	da	ne		
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	20	da	ne		

5.38.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Predvsem določitev meje in vzpostavitev naravovarstveno nadzorovanega pasu vzdolž reke in njenega poplavnega pasu. Režim naj bi se kolikor je le mogoče podredil naravni dinamiki reke Drave, kar pomeni odsotnost vseh ukrepov, ki pomenijo poglobljanje struge, usihanje stranskih rokavov in mlak ter vsako odvzemanje proda. Nadalje naj se ne dopusti odvzemanje obrečnega prostora z gradnjo nasipov ali vodnih objektov.

5.38.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba naj bi ob upoštevanju varstvenih usmeritev dovoljevala »mehke« oblike turizma (naravoslovni), raziskovalno delo, delno tudi rekreacijo in nekatere športe. Z odsotnostjo vseh potencialnih in dejanskih - zgoraj omenjenih - škodljivih vplivov bi ohranjali ugodno stanje, ki je odvisno le od naravnih dejavnikov.

5.38.6 Ocena zanesljivosti virov

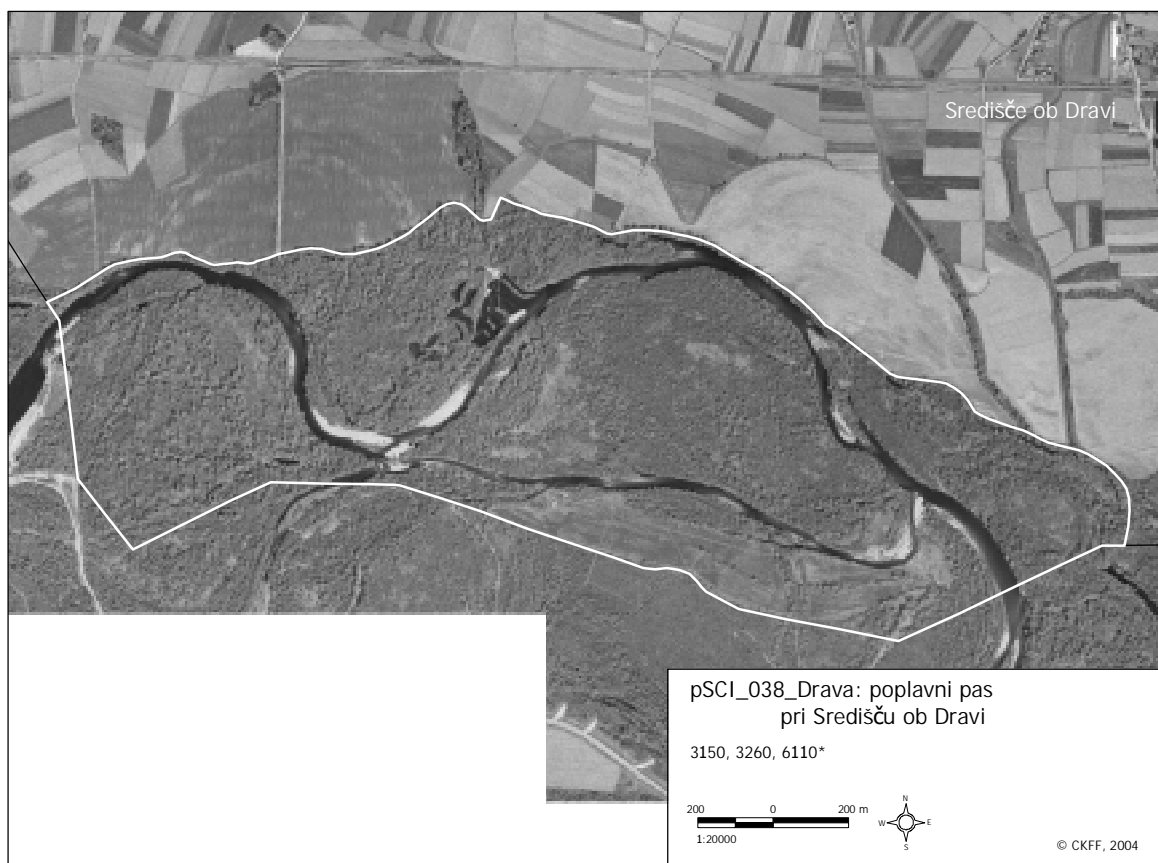
Viri so zanesljivi; območje je dobro poznano.

5.38.7 Dodatni viri

/

5.38.8 Geografski oris območja

Območje je določeno na osnovi geomorfoloških parametrov in hidrologije, kar je z lahkoto prepoznavno na ortofoto posnetkih. Najbližje naselje je Središče ob Dravi - od hrvaške meje proti Središču.

Slika 5.38: Obris območja pSCI.

5.39 Drava: poplavni pas pri Zavrču

Mitja KALIGARIČ

5.39.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Razmeroma naraven, morfološko lepo diferenciran in hidrološko raznolik del toka reke Drave v odseku njenega »nižinskega« toka (v resnici srednji del toka). Območje je označeno s prodišči, kjer je razvita oblika vegetacije, ki pripada habitatnemu tipu EU_6110 in z obrečno vegetacijo iz zveze *Bidention* (EU_3270). Dinamika reke, ki je sicer omejena, je na tem območju kar zadovoljivo ohranjena, odsotnost vodnih objektov in drugih vplivov zaenkrat omogoča dobro utemeljitev izbora tega območja.

5.39.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3270	C	B	B	C	/	
6110*	C	B	C	C	DPRIOR	prodišča so le en segment te vegetacije

5.39.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3270	110	uporaba pesticidov	B	-	20	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	20	ne	da	
	220	športni ribolov	B	-	50	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	50	da	ne	
	421	izpusti komunalnih odpadkov	B	-	50	da	ne	
	701	onesnaževanje voda	A	-	50	da	ne	potencialno
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	50	da	ne	
	840	poplavljanje	A	+	50	da	ne	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	-	50	da	ne	potencialno
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	50	da	ne	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	A	+	50	da	ne	
	941	poplave	A	+	50	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	A	-	20	da	ne	
	952	evtrofikacija	B	-	50	da	ne	
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	A	-	20	da	ne		
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	30	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	30	da	ne	
	230	lov	C	-	30	da	ne	
	240	splošni odvzem (nabiranje, lov) živali	C	-	30	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	30	da	ne	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	30	da	ne	
	321	dnevni kopi	C	+	30	da	ne	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	30	da	ne	
	840	poplavljanje	B	0	30	da	ne	
850	splošna sprememba hidrografije	A	0	30	da	ne	potencialno	
852	sprememba strug tekočih voda	A	0	30	da	ne	potencialno	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	853	spreminjanje vodostaja	C	0	30	ne	ne	potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	30	da	ne	
	952	eutrofikacija	B	-	30	ne	da	
	954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne	
	961	kompeticija	C	-	50	da	ne	
	966	antagonizem zaradi tujerodnih vrst	B	-	50	da	ne	

5.39.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ker gre za naravna habitata, ne potrebujeata (niti ne preneseta) nobene človekove dejavnosti. Omogočeno mora biti kolikor se da naravna rečna dinamika: poplave in spreminjanje struge. Predvsem je treba preprečiti odzemanje naplavin (gramoza), saj to neposredno ogroža oba habitata.

5.39.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje ali izboljšanje obstoječega rečnega režima oziroma rečne dinamike, brez novih odzemanj materiala in drugih posegov kot so vodni objekti in infrastruktura.

5.39.6 Ocena zanesljivosti virov

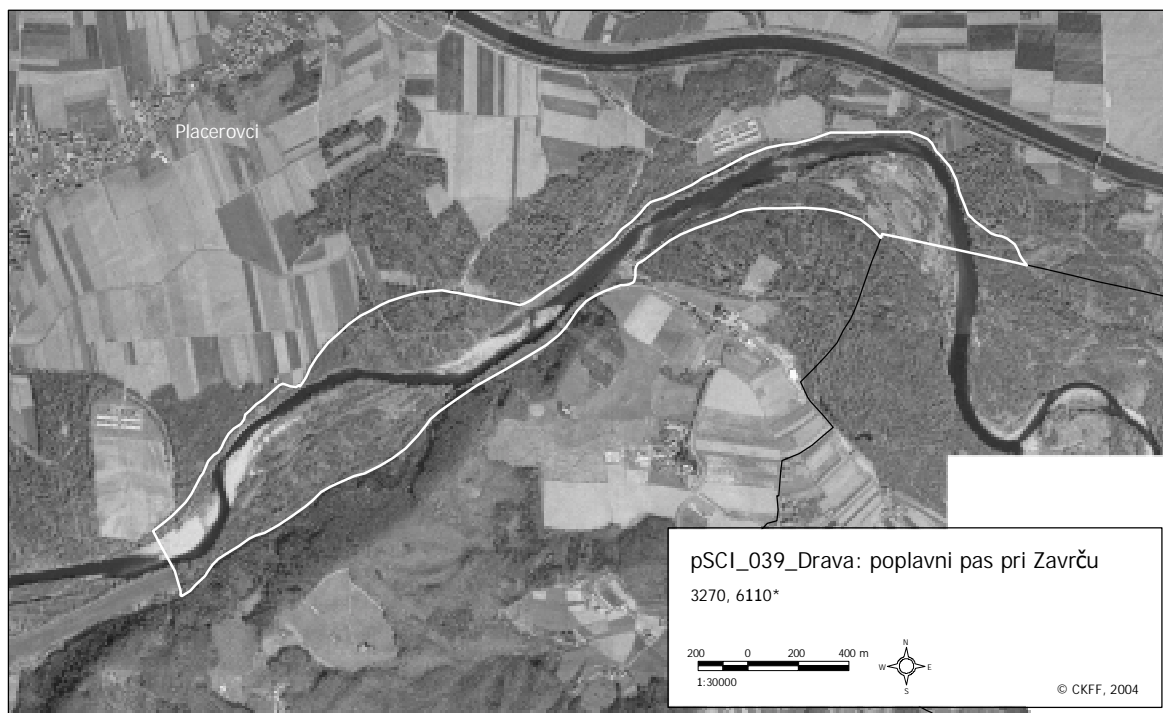
Pregled terena v letu 2002.

5.39.7 Dodatni viri

/

5.39.8 Geografski oris območja

Lepo vidno na osnovi morfologije: struga in prodišča ter obvodna zelnata vegetacija. Nahaja se v okolici Zavrča in sicer od hrvaške meje gorvodno do pol poti proti Borlu.

Slika 5.39: Obris območja pSCI.

5.40 Drava: poplavni pas pri Zlatoličju

Mitja KALIGARIČ

5.40.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Eni izmed zadnjih ostankov mrtvic reke Drave v njenem najbolj zgornjem delu srednjega toka. Zaradi tople klime, mezotrofne do eutrofne vode in rečne morfologije je vegetacija vodnih makrofitov lepo razvita, čeprav gre za posamezne omejene in le občasno pretočne mrtvice oziroma vodna telesa.

5.40.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3150	B	A	B	B	/	

5.40.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3150	100	obdelovanje zemlje	B	-	80	ne	da	
	110	uporaba pesticidov	B	-	80	ne	da	
	120	gnojenje	B	-	80	ne	da	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	80	ne	da	potencialno
	700	onesnaževanje	B	-	80	da	da	potencialno
	803	zasipavanje jarkov, prekopov, mlak, ribnikov, močvirij, glinokopov ali gramoznic	B	-	80	da	ne	
	952	eutrofikacija	B	-	80	da	da	

5.40.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Usmeritve predvidevajo čim manj človekovega vpliva, predvsem je treba preprečevati odzemanje materiala, vnašanje tujerodnih vrst živali (rib), spreminjanje hidroloških razmer, oblike in zgradbe obale. Na obali se lahko občasno poseže v lesno vegetacijo, vendar le s prebiralno sečnjo, predvsem z odstranjevanjem tujerodnih lesnih vrst (robinija, nasajeni topoli). Goloseki so sprejemljivi, če gre za namensko vračanje zgodnjih razvojnih stadijev obrečne dinamike (ponovna vzpostavitev prodišč). Gradnja objektov na obali mrtvic ni dovoljena. Paziti je treba predvsem na vpliv intenzivnega kmetijstva in odmetavanja odpadnih trdnih in tekočih snovi.

5.40.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječega stanja, spremljanje stanja vode in makrofitov v njej. Omejitev ribolova, vodnih aktivnosti, preprečevanje onesnaženja in eutrofikacije.

5.40.6 Ocena zanesljivosti virov

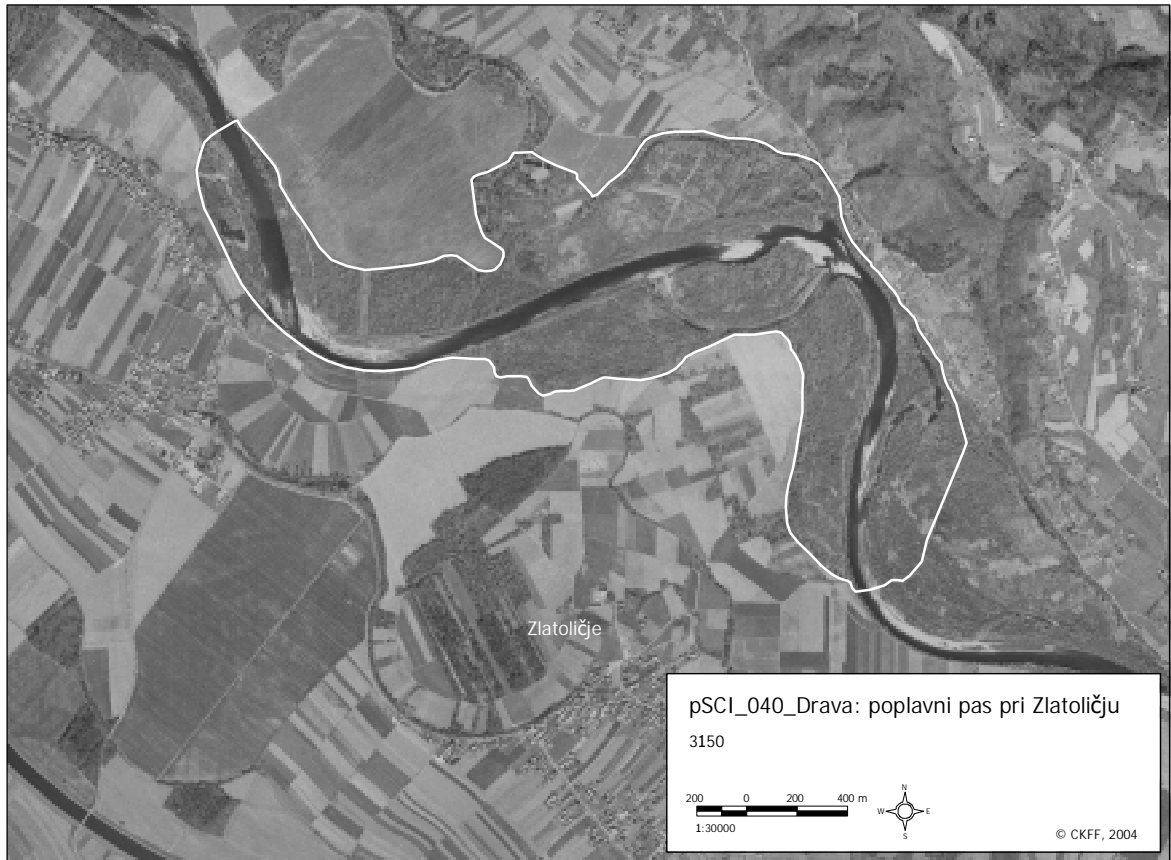
Območje je zadovoljivo dobro poznano.

5.40.7 Dodatni viri

/

5.40.8 Geografski oris območja

Ohranjeni poplavni pas reke Drave z vplivnim območjem pri vasi Zlatoličje.

Slika 5.40: Obris območja pSCI.

5.41 Drava: prodišča pri Dogošah

Mitja KALIGARIČ

5.41.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Prodišča, ki nastajajo, kljub zmanjšani rečni dinamiki stare Drave, na posameznih odsekih pri Dogošah. Bregovi stare Drava so praktično do struge kmetijsko izrabljena, prodišča pa so v pokrajini popolnoma naraven element. Zaradi odsotnosti vsakoletnih poplav se zaraščajo.

5.41.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.41.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	40	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	80	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	20	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	ne	da	
	703	onesnaževanje prsti	C	-	100	ne	da	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	80	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0				
	852	sprememba strug tekočin voda	A	0	5	da	ne	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	B	+	50	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	50	da	da	
	952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da	
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne		

5.41.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve se lahko nanašajo samo na dane razmere, saj gre za reko, ki ima svojo strugo in vzdržuje le biološki minimum. Po drugi strani pa kljub temu, da ima reka zaradi gorvodno številnih zajezev, omejeno prodonosnost, prodišče obstaja. Staro Dravo je treba v največji možni meri prepustiti naravni rečni dinamiki, preprečiti je treba postavljanje ovir v strugo in predvsem odvzemanje naplavin (proda).

5.41.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječega vodnega režima, preprečevanje odvzema voda, spreminjanja reliefa, postavljanje vodnih objektov ipd.

5.41.6 Ocena zanesljivosti virov

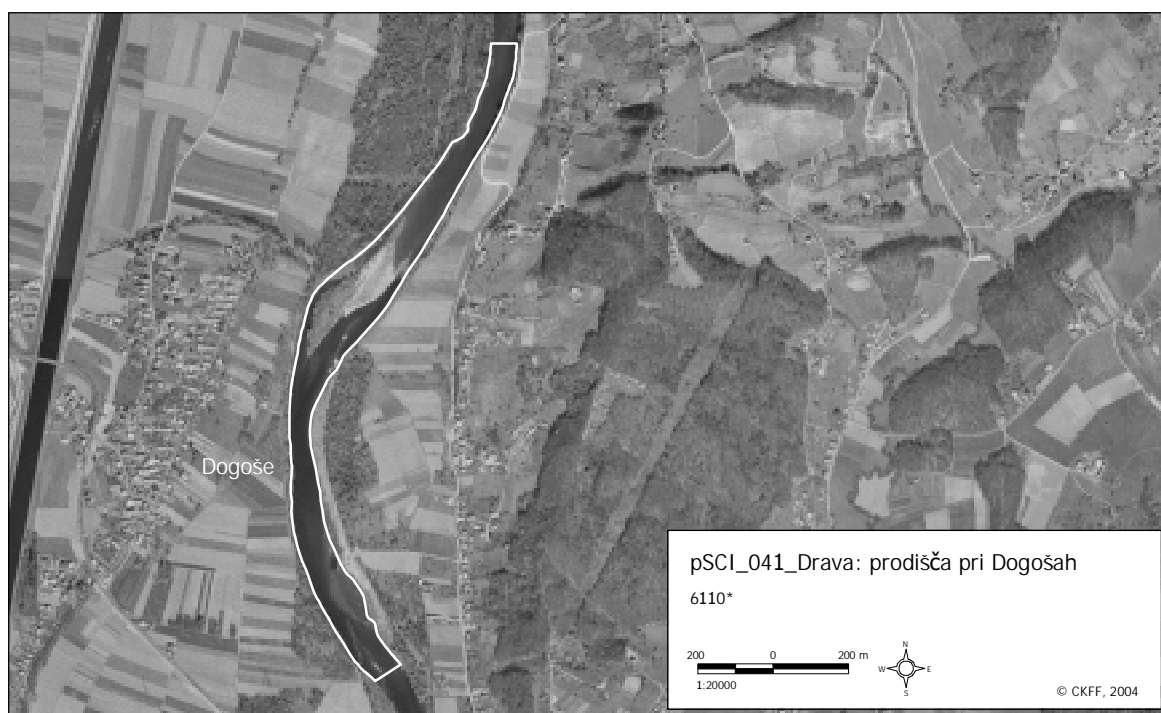
V zadnjem času se je območje spreminjalo zaradi odzemanja materiala, vendar to ni nikakor vplivalo na merila za izbor območja. Viri so za to dovolj zanesljivi.

5.41.7 Dodatni viri

/

5.41.8 Geografski oris območja

Območje je lepo ločljivo od okolice zaradi vidne reke in prodišč na ortofoto posnetkih. Nahaja se ob vasi Dogošah proti Malečniku.

Slika 5.41: Obrisi območja pSCI.

5.42 Drava: prodišča pri gradu Borl

Mitja KALIGARIČ

5.42.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Predel stare struge Drave med izlivom Psičine in gradom Borl, kjer je dinamika reke ustvarila in še vedno ustvarja prodišča, ki so po svojem obsegu, dinamiki, pestrosti in krajinski podobi ena boljše ohranjenih v Sloveniji. Morfološko je to zelo vidna enota, ki se vsakoletno malenkostno spreminja, desetletne in petdesetletne vode, pa bistveno spremenijo velikost in lego prodišč. Odsotnost (predvsem pomladanskih) poplav povzroča zaraščanje, kar je popolnoma naravni proces na tem naravnem habitatu.

5.42.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	C	B	B	B	DPRIOR	

5.42.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojšč	C	-	5	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	50	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	20	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	ne	da	
	703	onesnaževanje prsti	C	-	100	ne	da	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	50	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0				
	852	sprememba strug tekočih voda	A	0	5	da	ne	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	B	+	50	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	70	da	da	
	952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da	
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne		

5.42.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvenih usmeritev ni možno izvesti v idealnem obsegu, saj gre za reko, ki ima svojo strugo in vzdržuje le biološki minimum. Po drugi strani pa kljub temu, da ima reka zaradi gorvodno številnih zajezev, omejeno prodonosnost, prodišča obstajajo. Staro Dravo je treba v največji možni meri prepustiti naravni rečni dinamiki, preprečiti je treba postavljanje ovir v strugo in predvsem odvzemanje naplavin (proda).

5.42.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba je dobra hidrološka praksa, zadosten biološki minimum pretoka vode in seveda visoke vode (poplave), ki pa niso v domeni upravljanja. Predvsem naj bo prepovedano odvzemanja proda, saj s tem fizično »odnesemo« habitatni tip in uničimo tamkajšnje organizme.

5.42.6 Ocena zanesljivosti virov

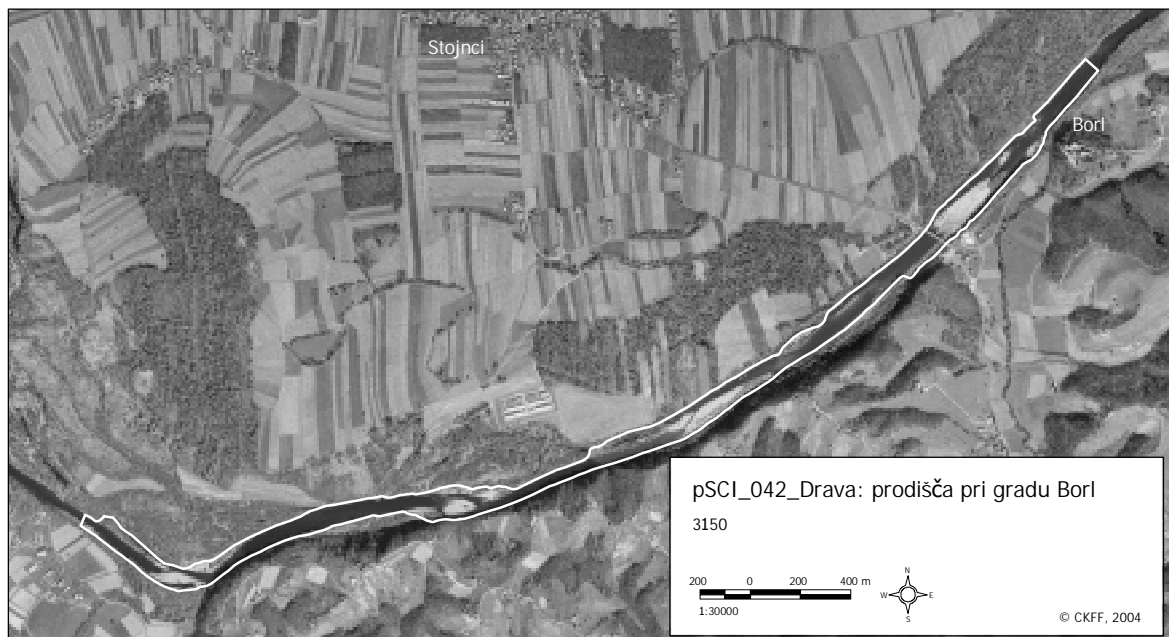
Dobra; v bodoče je potreben natančen terenski ogled in popis vegetacije, kar pa ni nujno za opredelitev območja v fazi te naloge.

5.42.7 Dodatni viri

/

5.42.8 Geografski oris območja

Predel Drave med izlivom Psičine in gradom Borl, kjer je več dobro razvitih z gozdom neporaslih prodišč

Slika 5.42: Obrisi območja pSCI.

5.43 Drava: prodišča pri Malečniku

Mitja KALIGARIČ

5.43.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za enega bolj slikovitih predelov stare Drave v okolici Maribora. Vodna dinamika prepuščene vodne mase, ki je ne spuščajo v kanal, ustvarja prodišča. Ta prodišča so delno še obdana z vrbovji in poplavnimi logi, delno pa se stikajo s kmetijskimi zemljišči. Vsekakor gre za morfološko enoto, ki je element naravne krajine in naravnih habitatnih tipov v precej spremenjeni pokrajini ob mestu Maribor. Zaradi nizke pogostosti letnih poplav se prodišča zaraščajo.

5.43.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.43.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojšč	C	-	10	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	60	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	40	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	ne	da	
	703	onesnaževanje prsti	C	-	100	ne	da	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	50	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0	5	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	0	3	da	ne	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	B	+	50	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	70	da	da	
	952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da	
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne		

5.43.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječega hidrološkega režima, kolikor je to mogoče, zaradi omejenega dotoka vode. Večanje pretoka vode («biološkega minimuma») in težnja, da staro Dravo v največji možni meri prepustimo naravni rečni dinamiki. Preprečiti je treba postavljanje ovir v strugo in predvsem odzemanje naplavin (proda).

5.43.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje rečnega režima, preprečitev odvzemanja proda, omejitev vseh dejavnosti v strugi (vodni objekti, sprememba reliefa ipd.).

5.43.6 Ocena zanesljivosti virov

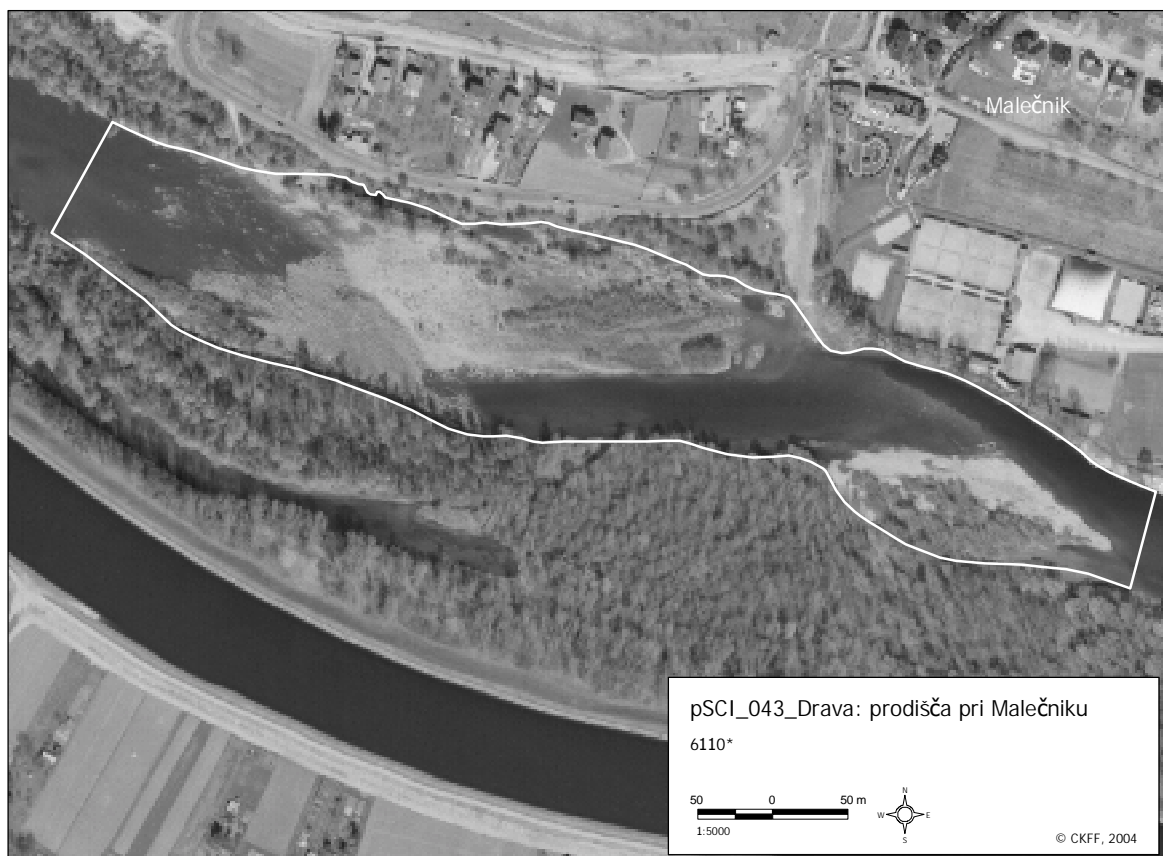
Na območju poteka odvzemanje materiala brez dovoljenj (»na črno«). Toda to ni vplivalo na opredelitev območja kot pSCI, saj izpolnjuje kriterije za izbor.

5.43.7 Dodatni viri

/

5.43.8 Geografski oris območja

Območje je lepo ločljivo na ortofoto posnetkih zaradi reke in prodišč. Leži dolvodno od mosta v naselju Melje, jugozahodno od naselja Malečnik.

Slika 5.43: Obrisi območja pSCI.

5.44 Drava: prodišča pri Rošnji

Mitja KALIGARIČ

5.44.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Odsek stare Drave pri Rošnji je lep ostanek nekdanje dinamike reke pred izgradnjo kanala. Kljub kanalu je reka na tem mestu razmeroma pestra, z zaledjem gozda in vrbovja in s prodišči. Kvalifikacijski habitatni tip je dovolj obsežno razvit, obdan z drugimi pomembnimi habitatnimi tipi, kmetijske površine pa so pomaknjene teraso višje.

5.44.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.44.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	20	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	60	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	20	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	ne	da	
	703	onesnaževanje prsti	C	-	100	ne	da	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	60	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0	5	da	ne	
	852	sprememba strug tekočin voda	A	0	3	da	ne	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	B	+	50	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	50	da	da	
	952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da	
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne		

5.44.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve se lahko nanašajo samo na dane razmere, saj ima reka zaradi gorvodno številnih zajezev omejeno prodonosnost. Pri Rošnji so prodišča lepo razvita, razmeroma lepo je razvit tudi pas vrbovja in poplavnega loga. Priporočljivo je staro Dravo v največji možni meri prepustiti naravni rečni dinamiki, preprečiti postavljanje ovir v strugo in predvsem preprečiti odzemanje naplavin (proda).

5.44.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječega vodnega režima, preprečevanje odvzema voda, spreminjanja reliefa, postavljanja vodnih objektov ipd.

5.44.6 Ocena zanesljivosti virov

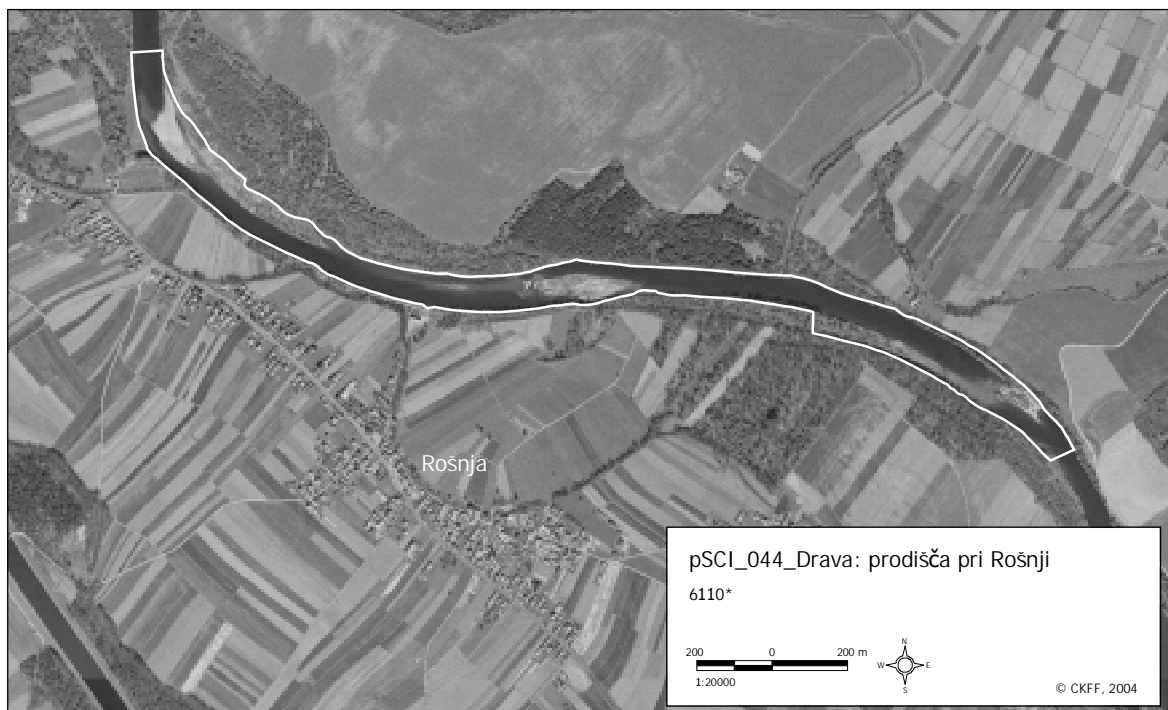
Območju grozi stalna nevarnost odvzemanje voda. Kljub temu na podlagi zanesljivih virov območje izpolnjuje kriterije za izbor pSCI.

5.44.7 Dodatni viri

/

5.44.8 Geografski oris območja

Jasno razvidno iz ortofoto posnetka - severno od vasi Rošnja.

Slika 5.44: Obris območja pSCI.

5.45 Drava: prodišča pri Spodnjem Dupleku

Mitja KALIGARIČ

5.45.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Pri Spodnjem Dupleku Drava doseže znatno širino struge, posledica česar so razmeroma široka prodišča. Pas gozdne vegetacije ni širok, kmetijske površine so blizu, vendar je območje kljub temu vredno ne le zaradi kvalifikacijskih habitatnih tipov, ampak tudi zaradi širine korita. Ta vsekakor potrebuje stalno večji pretok vode (ne le biološki minimum), kot ga omogoča sedanji pretok skozi Staro Dravo.

5.45.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	B	B	B	B	DPRIOR	

5.45.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	110	uporaba pesticidov	C	-	100	ne	da	
	120	gnojenje	C	-	100	ne	da	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	50	da	ne	
	230	lov	C	-	100	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	A	-	80	da	da	
	302	odvzem materiala z obale	A	-	30	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	100	ne	da	
	703	onesnaževanje prsti	C	-	100	ne	da	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	80	da	da	
	840	poplavljanje	B	0	100	da	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	0	5	da	ne	
	852	sprememba strug tekočih voda	A	0	5	da	da	potencialno
	910	naravno zasipavanje z naplavinami	B	+	70	da	da	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	70	da	da	
952	eutrofikacija	B	-	100	ne	da		
954	invazija rastlinske ali živalske vrste	B	-	50	da	ne		

5.45.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Varstvene usmeritve se lahko nanašajo samo na dane razmere, saj gre za reko, ki ima svoj vzporedni kanal in je pretok vode po strugi zato omejen na t.i. biološki minimum. Po drugi strani pa, kljub temu, da ima reka zaradi gorvodno številnih zajeziitev omejeno prodonosnost, prodišče obstaja. Staro Dravo je treba v največji možni meri prepustiti naravni rečni dinamiki, preprečiti postavljanje ovir v strugo in predvsem preprečiti odzemanje naplavin (proda).

5.45.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Prepustitev naravni rečni dinamiki, odsotnost kmetijstva, urbanizacije, preprečevanje odzemanja proda, dovoljena turistična aktivnost, ribolov.

5.45.6 Ocena zanesljivosti virov

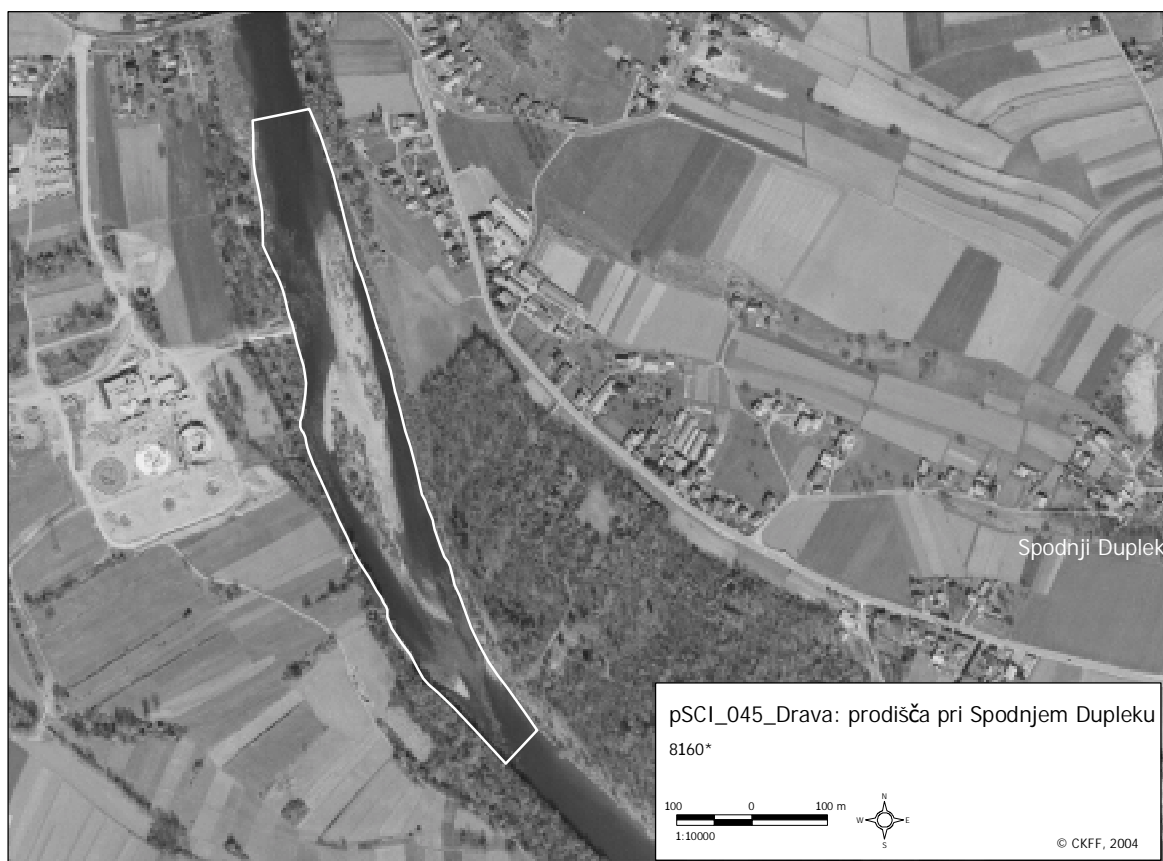
Zaradi velike dinamike in potencialne nevarnosti odzemanja proda je potrebno natančno preverjanje stanja na terenu, kar v okviru te naloge ni bilo možno. Viri so kljub temu dovolj zanesljivi, da lahko trdimo da območje izpolnjuje kriterije za uvrstitev kot pSCI.

5.45.7 Dodatni viri

/

5.45.8 Geografski oris območja

Območje vidno iz ortofoto posnetkov. Leži vzporedno z naseljema Spodnji Duplek in Dvorjane.

Slika 5.45: Obrisi območja pSCI.

5.46 Dravinja

Mitja KALIGARIČ

5.46.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje pSCI predstavlja srednji tok majhne reke, ki je zaradi spleta okoliščin ostal v razmeroma naravnem stanju. Pasu gozda ob reki sicer tu več ni, je pa poplavni pas ohranjen (odsotnost urbanizacije, infrastrukture!) v obliki travnikov. Kvalifikacijski habitatni tipi so v večji meri vlažni arenateretalni travniki (združba *Ranunculo-Alopecuretum*), ki so naravno pognojeni zaradi poplav (EU_6510) in visoko steblikovje (EU_6430F), v manjši meri tudi plavajoča (EU_3260) in obrečna vegetacija (EU_3270). Naravovarstveno najvišjo vrednost imajo travniki, saj se raztezajo na znatni površini, pomenijo zeleni pas vzdolž vijugajoče struge Dravinje in so zaenkrat še razmeroma malo pogojeni, tako da ohranjajo razmeroma visoko vrstno pestrost.

5.46.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3260	B	B	B	B	/	
3270	C	C	B	B	/	
6430F	B	B	B	B	/	<i>Filipendulion</i>
6510	B	B	B	B	/	

5.46.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3260	120	gnojenje	B	-	5	da	ne	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	B	-	5	da	ne	
	167	sečnja brez ponovnega nasajanja	A	-	5	da	ne	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	1	da	ne	
	403	razpršena urbanizacija	B	-	5	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	B	-	10	da	ne	
	850	splošna sprememba hidrografije	B	-	5	da	ne	
3270	952	eutrofikacija	B	-	5	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	5	da	ne	
	120	gnojenje	B	-	10	da	ne	
	220	športni ribolov	B	-	5	da	ne	
	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	2	da	ne	potencialno
	701	onesnaževanje voda	A	-	5	da	ne	
	820	odstranjevanje sedimentov (blata, peska...)	A	-	5	da	ne	
	850	splošna sprememba hidrografije	A	-	2	da	ne	potencialno
	852	sprememba strug tekočih voda	A	-	2	da	ne	potencialno
	941	poplave	A	+	5	da	ne	
6430F	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	A	-	3	da	ne	
	952	eutrofikacija	B	-	15	da	ne	
	100	obdelovanje zemlje	B	-	10	da	ne	
	102	košnja	C	0	5	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	5	da	da	
6430F	120	gnojenje	B	-	5	da	da	
	150	komasacije ipd.	A	-	5	da	ne	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6430F	151	odstranjevanje mejic in grmovja	A	-	5	da	ne	
	810	izsuševanje	A	-	5	da	da	
	811	spreminjanje vodne in obvodne vegetacije z namenom izsuševanja	A	-	5	da	da	
	920	osuševanje	B	-	5	da	da	
	941	poplave	C	0	20	da	ne	
6510	100	obdelovanje zemlje	A	-	10	da	ne	
	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	80	da	da	potencialno
	102	košnja	A	+	80	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	C	-	80	da	ne	
	120	gnojenje	A	+	70	da	ne	
	150	komasacije ipd.	A	-	10	da	ne	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	A	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	20	da	ne	
952	evtrofikacija	B	-	20	da	ne		

5.46.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohraniti naravni rečni tok, meandre in zunanjo morfologijo reke. Ta je vdolbena v korito, obrasla z lesno zarastjo, in taka mora ostati. Nadalje mora poplavljanje ostati v danih okvirih, torej niso dovoljeni nasipi bližje strugi. Ti naj preprečujejo le poplavljanje komunikacij (cest). Na območju naj zaradi periodičnih poplav ne bo planirana nobena gradnja objektov, tudi raba travnikov naj se ne spreminja. Postopoma naj se ukine dognojevanje in s tem doseže višjo vrstno pestrost. Seveda je košnja nujno potrebna za ohranjanje teh travnikov, tako da jih ne smemo prepustiti zaraščanju. Potrebno je ohraniti tudi visoko steblikovje, obrečno vegetacijo in tam, kjer je razvita, tudi plavajočo vegetacijo, kar dosežemo z preprečevanjem spreminjanja naravne rečne dinamike.

5.46.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Kmetijska raba: travniki, košnja, postopno nadomestiti dognojevanje s subvencijami. Prepoved širjenja infrastrukture (razen vzdrževanja obstoječih cest) in urbanizacije. Ohranitev obstoječe struge.

5.46.6 Ocena zanesljivosti virov

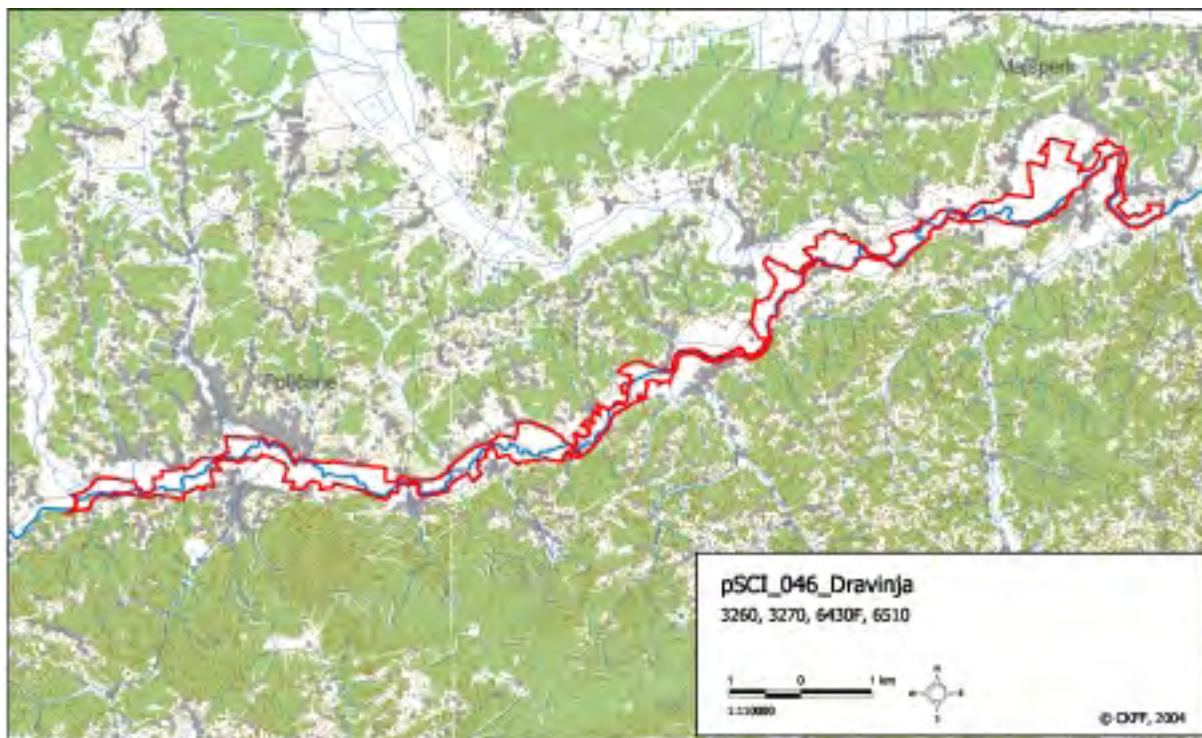
Viri so zanesljivi, saj je bilo območje pred leti skartirano v merilu 1:5000 (VGB, d.d. 1999).

5.46.7 Dodatni viri

Vodnogospodarski biro Maribor, d.d., 1999. Prostorska dokumentacija za urejanje Dravinje od Stogovcev do Koritnega - proučitev in vrednotenje variant, analiza ranljivosti okolja (posnetek obstoječega stanja - kartiranje in naravovarstveno vrednotenje habitatnih tipov obravnavanega območja).

5.46.8 Geografski oris območja

Območje vzhodno od vasi Breg proti zahodu sledi travniškim površinam na obeh straneh reke in se izogne naseljem. Na zahodu se območje zaključuje nad vasjo Spodnje Ljubično (zahodno od Poljčan).

Slika 5.46: Obrisi območja pSCI.

5.47 Dutovlje: travišča

Branka TRČAK

5.47.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje predstavlja mozaična struktura habitatnih tipov: obdelovalnih površin, travnikov, pašnikov, mejic, zaraščajočih se površin, gozdnih površin ter nasadov črnega bora in poti. Vzhodna submediteranska suha travišča (EU_62A0) se na celotnem območju prepletajo s fragmenti briinovja (EU_5130) in skalnih travišč na bazičnih tleh *Alyso-Sedion albi* (EU_6110*).

5.47.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
5130	D	C	B	C	/	
6110*	D	C	B	C	/	
62A0	A	C	B	A	/	

5.47.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
62A0	100	obdelovanje zemlje	C	-	50	da	NR	NR - ni relevantno
	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	30	da	NR	NR - ni relevantno
	102	košnja	B	+	30	da	NR	NR - ni relevantno
	110	uporaba pesticidov	C	-	TO	da	da	TO - težko oceniti
	120	gnojenje	B	-	10 (GO)	da	ne	GO - groba ocena
	161	zasajanje lesnih vrst	C	-	10	da	NR	NR - ni relevantno

5.47.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjati mozaično strukturo. Na travniških površinah je potrebno preprečiti gnojenje, predvsem na tistih, ki doslej niso bile gnojene. Travniške in zaraščajoče površine je potrebno vzdrževati s košnjo ali ekstenzivno pašo.

5.47.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ekstenzivna raba, košnja travniških in zaraščajočih se površin. Mejice med parcelami in gromače (zidovi iz zloženega kamena) naj se ohranjajo.

5.47.6 Ocena zanesljivosti virov

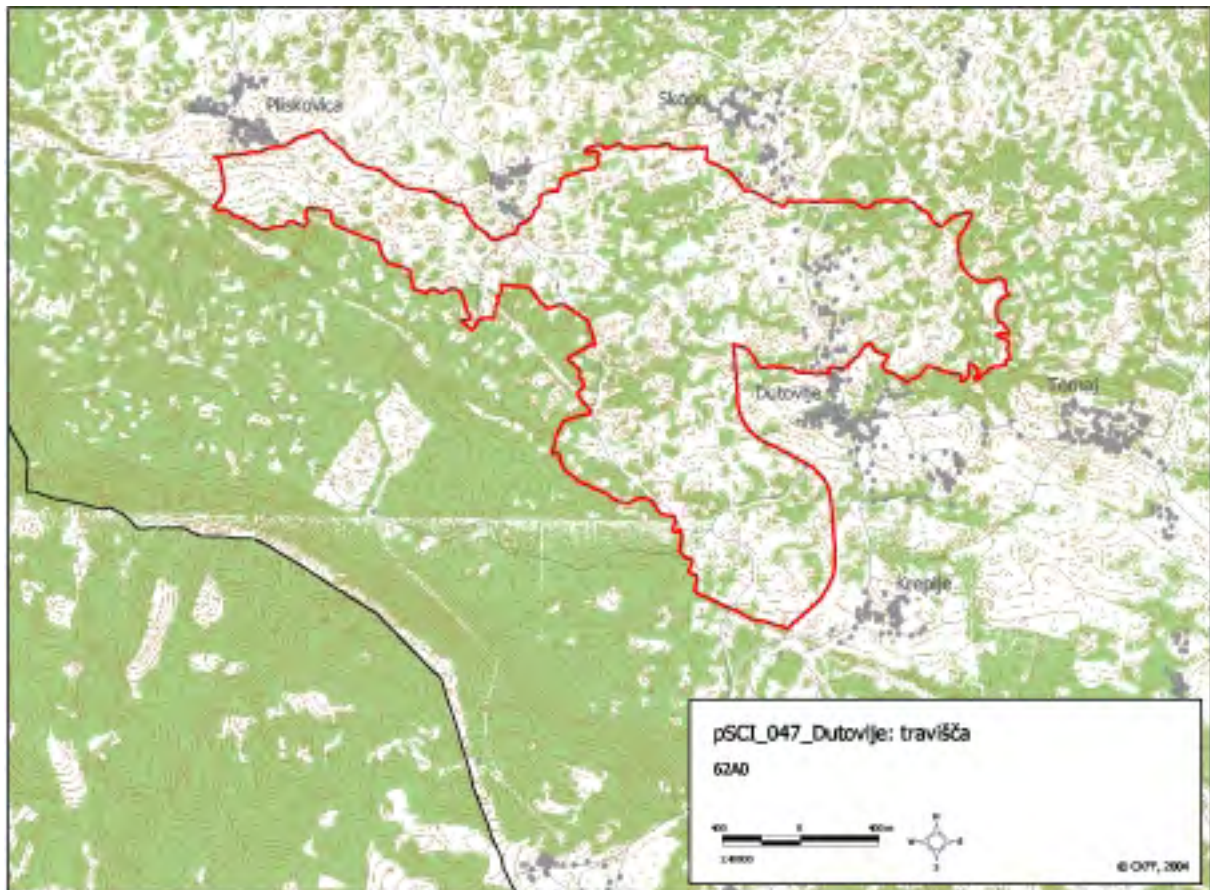
Ogled terena leta 2004.

5.47.7 Dodatni viri

/

5.47.8 Geografski oris območja

Severovzhodni del območja obdajajo vasi Pliskovica, Krajna vas, Skopo, Dutovlje in Kreplje. Jugozaahodni del območja meji na gozd.

Slika 5.47: Obrisi območja pSCI.